

Zienswijzenverslag Thematische herziening Landbouwontwikkelingsgebied Azewijn en bijbehorende planMER (28 september in college t.b.v. behandeling raad van 2 december 2010)

Inleiding

Vanaf 24 december 2009 hebben gedurende 6 weken ter visie gelegen:

1. Bestemmingsplan thematische herziening Landbouwontwikkelingsgebied Azewijn;
2. PlanMER bestemmingsplan LOG Azewijn

Gedurende de termijn van tervisielegging zijn zienswijzen ingediend door:

1. Sight Ruimte en Milieu, namens Daas Baksteen Steenfabriek 'De Nijverheid' d.d. 28 januari 2010, ingekomen d.d. 29 januari 2010 bij de gemeente Montferland;
2. LTO Noord afdeling Montferland en LTO Noord afdeling Oude IJsselstreek d.d. 27 januari 2010, ingekomen d.d. 28 februari 2010 bij de gemeente Montferland resp. de gemeente Oude IJsselstreek;
3. Stichting Dorpsraad Azewijn d.d. 30 januari 2010, ingekomen d.d. 2 februari 2010 bij de gemeente Montferland;
4. Gelderse milieufederatie d.d. 3 februari 2010, ingekomen d.d. 3 februari 2010 bij de gemeente Montferland en de gemeente Oude IJsselstreek;
5. Stichting MOOIJ Land d.d. 2 februari 2010, ingekomen d.d. 3 februari 2010 bij de gemeente Montferland en de gemeente Oude IJsselstreek;
6. Stichting Milieuwerkgroep 'de Oude IJsselstreek' d.d. 27 januari 2010, ingekomen d.d. 29 januari 2010 bij de gemeente Montferland en de gemeente Oude IJsselstreek;
7. Netterden Zand en Grind BV d.d. 2 februari 2010, ingekomen d.d. 3 februari 2010 bij de gemeente Montferland en d.d. 2 februari 2010, ingekomen d.d. 4 februari 2010 bij de gemeente Oude IJsselstreek;
8. Stichting Behoud Kemnade en Waalse Water d.d. 2 februari, ingekomen d.d. 2 februari 2010 bij de gemeente Montferland en de gemeente Oude IJsselstreek;
9. Vogelwerkgroep IVN Oude IJsselstreek d.d. 3 februari 2010, ingekomen d.d. 3 februari 2010 bij gemeente Montferland;

De volgende zienswijzen zijn uitsluitend ingediend bij de gemeente Oude IJsselstreek:

10. Comité Dorpsbelangen Etten d.d. 30 januari, ingekomen d.d. 2 februari bij de gemeente Oude IJsselstreek
11. Indieners zienswijze 11; d.d. 3 februari 2010, ingekomen d.d. 3 februari 2010 bij de gemeente Oude IJsselstreek;
12. Indiener zienswijze 12; d.d. 3 februari 2010, ingekomen d.d. 4 februari 2010 bij de gemeente Oude IJsselstreek

De zienswijzen ad 1 en ad 9 zijn uitsluitend bij de gemeente Montferland ingediend en worden daarom in de besluitvorming van de raad van Oude IJsselstreek niet betrokken. Voor het inzicht in de eenheid van beantwoording van beide gemeenten, zijn de zienswijzen in dit overzicht opgenomen

Ad 1)

Sight merkt op dat steenfabriek 'De Nijverheid' al geruime tijd met de gemeente (Montferland) in overleg is ten aanzien van een noodzakelijke uitbreiding van de steenfabriek. Er wordt bezwaar gemaakt tegen het feit dat over het huidige bedrijfsterrein op de visiekaart een zogeheten 'lint' is ingetekend, alsmede dat de rest van het bedrijfsterrein en het beoogde uitbreidingsgebied zijn ingekleurd als potentiële ontwikkelingsruimte voor nieuwvestiging van intensieve veehouderij. Dit ondanks het gegeven dat het gemeentebestuur van Montferland wel voortdurend heeft aangegeven de continuïteit van de steenfabriek van belang te achten als economische factor binnen de gemeente en als bron van werkgelegenheid.

De opstelling van de gemeente Montferland in deze is eens te meer verbazend nu eerder op 23 april 2009 de algemene bedrijfsbestemming en de uitbreiding van het bedrijfsterrein zijn opgenomen in de vastgestelde structuurvisie van de gemeente Montferland.

De mogelijkheden voor verdere ontwikkeling en uitbreiding worden in de visie (herziening) voor wat betreft de steenfabriek rigoureuus afgesneden, hetgeen onaanvaardbaar wordt geacht.

Sight komt tot de conclusie dat binnen het totale LOG-gebied meer dan voldoende ruimte aanwezig is voor inplaatsing van de intensieve veehouderij en dat de opname van het bedrijfsterrein van 'De Nijverheid' en het uitbreidingsgebied daarvan binnen de LOG-begrenzing strict genomen onnodig is. De Nijverheid wordt hierin gesterkt door het feit dat zonder enige beschrijving of motivering ook de locatie van het Solarpark aan de Reefweg buiten de LOG begrenzing is gehouden.

Voorts wordt opgemerkt dat de uitbreiding van de steenfabriek met een opslagterrein op geen enkele wijze de mogelijkheden inperkt voor vestiging van intensieve veehouderij in de ruimere omgeving. Er worden binnen de uitbreiding geen gebouwen of woningen voorzien.

Noch in het ontwerp bestemmingsplan, noch in de planMER blijkt bovendien dat de huidige en toekomstige activiteiten van de steenfabriek zijn beoordeeld bij de effectbeoordeling van het LOG-beleid, hetgeen als een omissie wordt beschouwd. Verzocht wordt de aangedragen opmerkingen te betrekken bij de vaststelling van het definitieve bestemmingsplan. Indien gewenst wil men een ander graag nader toelichten.

Gemeentelijke reactie

De gemeente Montferland onderkent dat de LOG-zones voor nieuwvestiging van intensieve veehouderij over het terrein van de steenfabriek zijn ingetekend.

Nieuwvestiging zal hier echter niet aan de orde zijn. Daarnaast heeft de gemeente reeds de bereidheid uitgesproken positief te staan tegenover een verdere ontwikkeling van de steenfabriek. Dit is ook als zodanig in de structuurvisie zoals die op 23 april 2009 is vastgesteld, aangegeven. Het op slot zetten van de steenfabriek is dan ook niet aan de orde.

De themakaart bij de thematische herziening LOG Azewijn betreft een tweede laag over het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied' en geeft uitsluitend aan waar binnen de begrenzing van het gebied al dan niet uitbreiding van intensieve veehouderij is toegestaan.

De zienswijze geeft aanleiding de themakaart op dit punt te aan te passen.

Ten aanzien van de beoordeling van de activiteiten van de steenfabriek in relatie tot het LOG dient te worden opgemerkt, dat de planMER een onderzoek op gebiedsniveau betreft. Het voert te ver om een en ander in deze planMER mee te nemen. Wel is er in de wijzigingsbevoegdheden voor nieuwvestiging opgenomen dat er als gevolg van nieuwvestiging geen onevenredige aantasting van de belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden mag plaatsvinden, alsmede van functies in de omgeving.

Conclusie voor het bestemmingsplan c.q. de planMER

Themakaart op zodanige wijze aanpassen dat het terrein van de steenfabriek alsmede de voorgestane uitbreiding van dat terrein (zoals opgenomen in de vastgestelde structuurvisie) geen ontwikkelingsmogelijkheden biedt voor nieuwvestiging van intensieve veehouderij.

Ad 2)

LTO Noord afdelingen Montferland en Oude IJsselstreek geven aan zich in grote lijnen te kunnen vinden in het document. De agrarische sector is volop in beweging en LTO-Noord vindt het van belang dat het ruimtelijk beleid van de gemeenten deze ontwikkeling faciliteert.

LTO heeft een aantal vragen en opmerkingen:

1. LTO betwijfelt of er wel kan worden aangetoond dat onderzocht is of vrijgekomen agrarische bouwpercelen benut kunnen worden. Verzocht wordt om nadere uitleg op welke wijze dit wordt getoetst;
2. Op pagina 9 van de thematische herziening is aangegeven dat er een minimale afstand dient te worden aangehouden tussen nieuwe intensieve veehouderijbedrijven en bestaande agrarische bedrijven of woningen. Aangegeven wordt minimaal 250 tot 350 meter. Naar oordeel van LTO is het beter om een duidelijke normstelling na te streven en verzoekt de aan te houden afstand vast te stellen en niet een variabele mogelijkheid open te laten.

Voorts betreurt LTO het verschil in visie voor zover binnen de gemeente Oude IJsselstreek het bouwen van een etagestal wel wordt toegestaan en in Montferland niet. Dit verschil wordt mede betreurd omdat in 2012 de traditionele huisvesting voor leghennen verboden wordt. Dit betekent dat de oppervlakte voor de pluimveehouders een groot knelpunt gaat opleveren. Aangegeven wordt dat de omvang van het bouwblok al een beperkte factor voor een modern bedrijf is dat aan milieu- en welzijnseisen moet voldoen.

LTO-Noord afdeling Montferland verwacht van de gemeente Montferland dat zij de faciliteiten levert om de positie van de landbouw te versterken. De bereidheid bestaat tot het geven van een nadere toelichting.

De reactie van LTO Noord Afdeling Oude IJsselstreek is gelijk aan die van Montferland met dien verstande dat men aangeeft dat een hoogte van 10 meter en een goothoogte van 6 meter te laag is voor een etagestal. Vanaf 2012 is er 1 m² benodigd voor het houden van 9 legkippen. Gepleit wordt daarom voor een aanpassing van de goot- en bouwhoogte naar 7 resp. 12 meter om een duurzame oplossing te kunnen bieden aan de intensieve veehouderij.

Ten aanzien van archeologie wordt opgemerkt dat LTO graag in contact wil blijven met de gemeente Oude IJsselstreek ten aanzien van het archeologisch beleidskader nu een en ander niet mag leiden tot belemmeringen voor de normale agrarische bedrijfsvoering en hoge kosten voor onderzoek en vergunningverlening.

Gemeentelijk reactie

Het ruimtelijk beleid van de beide gemeenten faciliteert de beweging in de agrarische sector met dien verstande dat sprake is van een ruimtelijk, milieutechnisch en landschappelijk aanvaardbare ontwikkeling. Dit betekent dat de gemeenten uitsluitend medewerking verlenen aan een schaal van bedrijven die past binnen de schaal en de mogelijkheden van het gebied. Tevens dienen de bedrijven op die plaatsen terecht te komen waar deze zich het best kunnen ontplooien en de minste hinder geven naar de omgeving. De thematische herziening speelt daarop in.

Ten aanzien van het onderzoek naar vrijgekomen agrarische bouwpercelen, dient te worden opgemerkt dat het hier gaat om agrarische bouwpercelen binnen het LOG. Men dient in dat geval te motiveren dat er geen bestaand agrarisch bouwperceel in het LOG beschikbaar en geschikt is voor hervestiging. Het onderzoek dat hiertoe dient te worden verricht is (thans) in de toelichting van het bestemmingsplan nader beschreven.

Ten aanzien van de genoemde afstand (250 tot 350 meter) op pagina 9 van de toelichting dient te worden vermeld dat de regels juridisch bindend zijn op dit punt. In de regels is opgenomen dat deze aan te houden afstand minimaal 250 meter bedraagt.

Ten aanzien van het verschil in visie tussen de gemeente Montferland en de gemeente Oude IJsselstreek dient te worden opgemerkt dat sprake is van twee bevoegde gemeenteraden. De raad van de gemeente Montferland acht etagebouw ook voor pluimvee ongewenst. Dat richting de toekomst een grotere oppervlakte nodig is per dier, doet hieraan niets af. De gemeente Oude IJsselstreek wil de mogelijkheid tot etages wel handhaven voor pluimveebedrijven.

Ten aanzien van de verruiming van de toegestane goot- en bouwhoogte van etagestallen voor leghennen, merkt de gemeente Oude IJsselstreek op dat de goot- en bouwhoogte zoals thans opgenomen in het plan voldoende mogelijkheden biedt om pluimvee in twee bouwlagen te houden.

Ten aanzien van de archeologische waarden dient te worden opgemerkt dat zowel in het bestemmingsplan Thematische herziening LOG Azewijn van de gemeente Montferland als van de gemeente Oude IJsselstreek wordt gewezen op archeologisch onderzoek. Alvorens nieuwvestiging aan de orde is dient onderzoek te worden gedaan naar de archeologische waarden die verspreid over het LOG voorkomen. Aan de hand van het verrichte onderzoek moet op basis van het hiervoor opgestelde archeologiebeleid worden bepaald hoe met eventuele archeologische waarden dient te worden omgegaan. Voor het normale agrarische gebruik van de gronden is archeologisch onderzoek niet aan de orde.

Conclusie voor het bestemmingsplan c.q. de planMER

In het bestemmingsplan is in de toelichting nader beschreven welk onderzoek dient plaats te vinden ten einde aan te kunnen tonen dat er geen vrijgekomen agrarisch bouwperceel beschikbaar is, waar vestiging van intensieve veehouderij mogelijk is.

Ad 3)

De Stichting Dorpsraad Azewijn (SDRA) spreekt haar ongerustheid uit ten aanzien van het feit dat de gezondheidsrisico's voor mens en dier binnen de gemeenten Montferland en Oude IJsselstreek en dus ook binnen het LOG te weinig aandacht krijgen en zelfs nauwelijks zijn meegenomen. Dit terwijl de huidige actualiteit juist om actie en regie vraagt.

De SDRA wijst op de veelal onbekendheid omtrent de gezondheidsrisico's en dat er meer onderzoek nodig is. SDRA verwijst naar een in januari 2009 door de GGD uitgebracht rapport en het onderzoek door Minister Klink van Volksgezondheid. Er is nog te veel onduidelijkheid over de risico's van infectieziekten, ammoniak, fijnstof, endotoxinen en geur.

SDRA gaat daarbij in op het verleden en de actualiteit met betrekking tot de varkenspest, MKZ, de vogelgriep en de Q-koorts. SDRA vraagt zich af of het volksgezondheidsaspect niet belangrijk genoeg is om eerst onderzoek naar te doen voordat de mogelijkheid wordt geboden de intensieve landbouw in de gemeenten te laten nieuwvestigen of uitbreiden.

SDRA vindt daarom dat er eerst duidelijkheid moet komen over gezondheidsrisico's van de intensieve veehouderij en dat dit meegenomen moet worden in de planMER. De volksgezondheid moet ten allen tijde prioriteit krijgen. De GGD zal hier eerst naar moeten kijken en voorts zal het onderzoek van Minister Klink hierbij meegenomen moeten worden. SDRA besluit dat nu nog de mogelijkheid bestaat om de juiste plek voor de schaalvergroting van de intensieve veehouderij te zoeken en er voor te zorgen dat de risico's voor de gezondheid van zowel mens en dier zo klein mogelijk blijven.

In de planMER wordt met geen woord gerept over de afstand tussen bedrijven en omwonenden, terwijl dit toch juist als het gaat om volksgezondheid belangrijk zou moeten zijn. Er wordt praktisch niets vermeld over de risico's van griepvirussen, behalve dan dat het niet eenvoudig vast te stellen is. Er worden in de planMER geen voorgeschreven afstanden tussen pluimvee en varkens aangegeven. De planMER geeft niet de beloofde duidelijkheid over het maximum aantal intensieve veehouderijen in het LOG Azewijn. In de gebiedsvisie en de planMER is vrijwel alleen gekeken naar landschap en milieu als het gaat om op welke plekken de intensieve veehouderij zich verder kan ontwikkelen. Volksgezondheid dient ten minste zoveel aandacht te krijgen.

Gemeentelijke reactie

Mede in het kader van het volksgezondheidsvraagstuk in relatie tot de intensieve veehouderij is naar aanleiding van een aangenomen motie door de gemeenteraad van Montferland door de GGD Gelre-IJssel nader in beeld gebracht of er (gebaseerd op de huidige stand van de wetenschap op basis van uitgevoerde en lopende onderzoeken) sprake is van gezondheidsrisico's c.q. naar de omvang van die risico's.

In dit kader is er een aanvullend gezondheidskundig advies opgesteld, waarin de in de gebiedsvisie opgenomen varianten spreiding, bundeling en clustering zijn getoetst op de gezondheidsaspecten geur, luchtkwaliteit (fijnstof) en geluid en de gezondheidsrisico's die dit met zich meebrengt. Tevens is in dat betreffende gezondheidskundig advies ingegaan op infectieziekten (zoonosen). De bevindingen van dit gezondheidskundig advies geven geen aanleiding het plan zodanig aan te passen dat daarin een afstandsmaat wordt opgenomen uit gezondheidskundige overwegingen. Op basis van het gezondheidskundig advies en de planMER is sprake van een lichte voorkeur voor de cluster- en bundelingsvariant. Dit wordt tevens in de wijzigingsbevoegdheden tot uitdrukking gebracht. Hoewel een nul-risico voor de gezondheid niet kan worden gegarandeerd, neemt over het algemeen het gezondheidsrisico af wanneer bedrijven op grotere afstanden worden gesitueerd. Verwezen naar het opgestelde gezondheidskundig advies dat als bijlage aan de stukken is toegevoegd.

In het bestemmingsplan wordt niet opgenomen hoeveel bedrijven zich maximaal in het gebied kunnen vestigen. In de planMER is in het maximum scenario (beargumenteerd) uitgegaan van 15 nieuwvestigers. Meer bedrijven zijn gelet op de trends en ontwikkelingen in de intensieve veehouderij, niet te verwachten. Het aantal nieuwvestigers en de ontwikkelingen worden wel gemonitord (vinger aan de pols)

Ad 4)

GMF merkt op dat zij eerder een zienswijze aan de gemeente Montferland heeft gericht met betrekking tot de ontwerp structuurvisie Montferland. Daarin heeft zij aangegeven bezwaren te hebben tegen de uitbreiding van het bedrijventerrein met als directe gevolg een herbegrenzing van het LOG gebied Azewijn en met als bijgevolg dat een voorgenomen natuurontwikkelingsproject (Netterden) daardoor mogelijk negatief beïnvloed wordt.

De zienswijze op de ontwerp structuurvisie wordt hier als herhaald en ingelast gezien.

De onderhavige zienswijze wordt mede ingezonden namens de Vogelwerkgroep IVN Oude IJsselstreek. Ook de zienswijze van de Vogelwerkgroep ten aanzien van de ontwerp structuurvisie wordt als herhaald en ingelast beschouwd, voornamelijk met betrekking tot de aanwijzing van het compensatiegebied. Dit gebied is volgens de Vogelwerkgroep een belangrijk fourageer- en verblijfgebied voor ganzen en weidevogels, waarmee de aanwijzing in strijd is met de natuurwetgeving.

Gemeentelijke reactie

In relatie tot de uitbreiding van het regionaal bedrijventerrein binnen de begrenzing van het LOG is door de provincie Gelderland als één van de voorwaarden, gebiedscompensatie voor het LOG opgelegd.

Gebleken is dat het thans opgenomen compensatiegebied (zoals ook opgenomen in de vastgestelde structuurvisie) aansluitend aan het bestaande LOG, hiervoor het best in aanmerking komt c.q. het meest geschikt is.

Hierbij heeft een toets plaatsgevonden aan de hand van het op dit gebied van toepassing zijnde beleid (kaart 3 en 5 bij het Reconstructieplan Achterhoek en Liemers).

Voorts heeft de gebiedsvisie LOG Azewijn uitgewezen dat het gebied zich vanuit ruimtelijk en landschappelijk oogpunt goed leent voor nieuwvestiging van intensieve veehouderij. Er bestaan goede mogelijkheden voor het opnemen van een cluster van bedrijven. In het compensatiegebied is geen sprake van beleidsmatig te beschermen gebieden zoals EHS, parels, NBW- en Habitatrictlijngebied, waterbergingsgebied, HEN en SED wateren, weidevogelgebieden, te beschermen waardevolle waterbeschermingsgebieden, stiltegebieden etc.

Dat het gebied potentieel geschikt is als LOG, blijkt ook uit het feit dat het compensatiegebied reeds eerder als LOG in beeld is geweest. Daarvan is echter afgezien naar aanleiding van een reactie van Netterden-Zand in het kader van het destijds in ontwikkeling zijnde Reconstructieplan, in welke reactie was aangegeven dat het gebied in beeld is voor uitbreiding van de zandwinning voor de toekomst en afrondende natuurontwikkeling. Uit de visie van Netterden-Zand is echter ook gebleken dat het betreffende gebied niet eerder dan 2020 voor uitbreiding van de zandwinning in aanmerking komt. Dit is voor de gemeenteraad van Montferland dan ook aanleiding geweest het betreffende gebied als compensatiegebied op te nemen in de structuurvisie en de gebiedsvisie LOG Azewijn. De gemeenteraad van Montferland heeft in dat kader overwogen dat geen toekomstige claim kan worden gelegd op gronden ten behoeve van de zandwinning die thans een agrarische bestemming hebben.

Op grond van de thematische herziening LOG is binnen het compensatiegebied vooralsnog geen nieuwvestiging mogelijk. Dit is eerst aan de orde nadat het Reconstructieplan en het Streekplan (de provinciale structuurvisie) hierop zijn aangepast. Binnen het gebied is wel uitbreiding mogelijk van bestaande intensieve veehouderijen.

De aanwijzing van het compensatiegebied tot LOG in het Reconstructieplan en Streekplan heeft tot gevolg dat na deze aanpassing geen activiteiten mogelijk zijn die in strijd zijn met de doelstellingen van het Reconstructieplan voor de LOG's.

De provincie zal bij haar keuze om het gebied al dan niet als LOG op te nemen tevens de inplaatsingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij betrekken die op basis van het onderhavige bestemmingsplan, mogelijk zijn.

Voorts loopt de Reconstructie in 2015 af. Er is dan de mogelijkheid om een en ander in nieuw perspectief te zien. Er kan dan worden bekeken in hoeverre eventueel van de mogelijkheden gebruik is gemaakt. Daarbij dient te worden opgemerkt dat Netterden-Zand overwegend grondeigenaar is binnen het gebied van de toekomstig gewenste zandwinning.

Zorgpunt van GMF voor de regio is de onevenredige groei van bedrijfsterreinen in verhouding tot de omvang van de bevolking. GMF ziet graag dat meer geïnvesteerd wordt in revitalisering en herstructurering van bestaande bedrijfsterreinen. Verzocht wordt om dit aspect nader uit te werken ter voorkoming van onnodige uitleg van nieuw bedrijfsterrein in het buitengebied. GMF vraagt zich af in hoeverre rekening is gehouden met de SER-ladder met betrekking tot het opnemen van een zoekgebied en milieuzone voor het regionaal bedrijventerrein en energiepark. Een bijkomend zorgpunt is dat de herbegrenzing van het LOG (voorgestelde compensatiegebied) in verwevingsgebied is komen te liggen. De nadere ruimtelijke onderbouwing op basis van de SER-ladder en de verschillende structuurvisies wordt gemist en aldus ziet GMF de noodzaak voor de betreffende planonderdelen onvoldoende gemotiveerd. De noodzaak van eventuele uitbreiding van bedrijfsterreinen (niet agrarisch) is niet aangetoond.

Gemeentelijke reactie

De gemeente Montferland merkt op dat de 4 gemeenten van de West Achterhoek, zijnde Doetinchem, Bronckhorst, Oude IJsselstreek en Montferland een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten met betrekking tot het gezamenlijk ontwikkelen van een beperkte hoeveelheid nieuwe bedrijventerreinen, het herstructureren, revitaliseren en transformeren van bestaande bedrijventerreinen en het gezamenlijk toepassen van de SER-ladder.

De gemeenten hebben via het VNG het convenant ondertekend waarin de bovenstaande aspecten zijn opgenomen.

De regio's in Gelderland, dus ook de regio's Achterhoek en de Stadsregio Arnhem Nijmegen waar Montferland deel vanuit maakt, hebben in hun onlangs opgestelde en vastgestelde EPO's (Economisch Programmering- en Ontwikkelingsdocument) aangegeven hoeveel nieuwe bedrijventerreinen voor welke segmenten en op welke plek en in welke omvang de komende jaren moeten worden ontwikkeld.

Voor de west Achterhoek is daarbij aangegeven dat de uitbreiding nog uitsluitend zal plaatsvinden op het nieuwe bedrijventerrein A18 te Wehl en de uitbreiding van het Euregionale bedrijventerrein (EBT) te 's-Heerenberg. Voor het laatstgenoemde bedrijventerrein gaat het alleen om het segment grootschalige logistiek. De toename van de bedrijventerreinen is gebaseerd op het TM-scenario, dat door de provincie is voorgegeven met betrekking tot de bepaling van de toekomstige groei.

De noodzaak om voor dit segment te kiezen voor een nieuw bedrijventerrein is gelegen in het feit dat hier sprake is van een enorme schaalvergroting. De huidige grote internationale logistieke bedrijven in 's-Heerenberg hebben, verspreid over het bestaande bedrijventerreinen, diverse hallen in gebruik. Met name voor warehousing en VAL is de noodzaak aanwezig voor concentratie in grote en vooral hoge gebouwen. In verband met de schaal van het bestaande bedrijventerrein is het niet mogelijk aan de gevraagde schaalvergroting tegemoet te komen. Om toch deze vraag te kunnen accommoderen is gekozen voor een uitbreiding aan de oostzijde van het bestaande Euregionale bedrijventerrein. Gelet op de vorengemelde schaalvergroting zal dit ruimte bieden voor 5 a 6 grote logistieke bedrijven.

Ten aanzien van de vrijkomende logistieke bedrijfshallen kan worden opgemerkt dat deze met name geschikt zijn voor kleine logistieke bedrijven en bedrijven die gelieerd zijn aan de logistiek.

Binnen de 4 gemeenten van de West Achterhoek is de afspraak gemaakt dat wanneer een bedrijf wil uitbreiden dan wel verplaatsen er conform de SER-ladder zal worden gehandeld. Dat betekent dat eerst wordt gekeken of het bedrijf op de bestaande plek kan uitbreiden. Kan dit niet dan wordt gekeken verder op het bestaande bedrijventerrein. Lukt dit ook nog niet, dan wordt gekeken of op de bestaande bedrijventerreinen van de 4 gemeenten een geschikte locatie is te vinden. Daarbij zijn alle bestaande bedrijventerreinen op basis van een aantal criteria van een bepaald profiel voorzien. Op deze wijze wordt zoveel mogelijk bereikt dat het juiste bedrijf op de juiste plaats terecht komt conform de SER-ladder.

In de vorengenoemde samenwerkingsovereenkomst is de samenwerking op het gebied van de toepassing van de SER-ladder reeds geconcretiseerd en lopen de 4 gemeenten al vooruit op de nog in te voeren Amvb dienaangaande.

Naar mening van GMF dient eerst een wijziging van het Reconstructieplan en het Streekplan te zijn vormgegeven voordat besloten kan worden tot aanpassing van de begrenzing van het landbouwontwikkelingsgebied, immers verwevingsgebied is niet bedoeld voor intensivering van de landbouw op grote schaal. Hier ligt ook geen landschappelijke overweging aan ten grondslag. Ook zal er getoetst moeten worden op basis van de provinciale structuurvisie, het Reconstructieplan en ander vigerend ruimtelijk en natuurbeleid zoals ook verwoord in de regionale structuurvisie. GMF constateert dat het LOG komt te liggen ter hoogte van gebieden met waardevolle natuur en nog te ontwikkelen natuurkwaliteiten. Daarbij gaat het ondermeer om fourageer- en verblijfsgebied van ganzen en weidevogels en met name kwetsbare riet- en watervogels in de omgeving Broekweg, Eerlandsestraat, Maatweg en Omsteg. Tevens gaat het om de natuurafwerking van de zandwinlocatie Netterden met 40 ha plasdras en natte natuur. GMF verzoekt dan ook vooralsnog niet over te gaan tot herbegrenzing van het LOG en voorts wordt verzocht om geen mogelijkheden op te nemen voor uitbreiding van bedrijfsterreinen ten oosten van 's-Heerenberg.

Gemeentelijke reactie

Het compensatiegebied zoals dat thans is opgenomen, is ook in het verleden reeds in beeld geweest om bij het LOG te worden betrokken. Een reactie van Netterden-Zand, die aangaf dat het gebied in beeld was voor toekomstige uitbreiding van de zandwinning in combinatie met afrondende natuurontwikkeling gaf toentertijd echter aanleiding dit gebied buiten de begrenzing van het LOG te houden.

Zoals hierboven reeds aangegeven, is op dit gebied geen restrictief beleid van toepassing waardoor aanwijzing tot LOG niet mogelijk zou zijn. Als zodanig is dit gebied dan ook al meegenomen in de vastgestelde structuurvisie Montferland en de gebiedsvisie LOG Azewijn.

Het opnemen van het compensatiegebied in de thematische herziening betekent niet dat nieuwvestiging hier per direct mogelijk is. Dit is eerst mogelijk indien het Reconstructieplan en de provinciale structuurvisie daarop zijn aangepast.

De provincie zal in haar overweging hiertoe onder meer de totale inplaatsingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij betrekken zoals een en ander in de thematische herziening wordt mogelijk gemaakt.

Omdat nieuwvestiging in dit gebied op basis van de thematische herziening niet mogelijk wordt gemaakt, kan nieuwvestiging te zijner tijd eerst plaatsvinden na een partiële herziening van het bestemmingsplan. De planMER LOG Azewijn waarin ook het compensatiegebied betrokken is, heeft uitgewezen dat vestiging van intensieve veehouderij ter plaatse zowel, vanuit ruimtelijk, landschappelijk als uit oogpunt van milieu niet ondenkbaar is. Aan gebiedsvisie LOG Azewijn heeft een uitgebreide landschappelijke analyse ten grondslag gelegen die tevens is doorvertaald in de planMER LOG Azewijn.

Ad 5)

De Stichting MOOIJ Land sluit zich aan bij de zienswijze van de SDRA en Comité Dorpsbelangen Etten. De Stichting wijst voorts op het ontbreken van draagvlak bij de bevolking. De Stichting acht de vraag zeer principieel of de gemeenten voor het LOG op de goede weg zijn. Zij mist een kritische beoordeling van het college met betrekking tot de planMER en spreekt van een unfair trial. De Stichting vraagt zich af of de door haar ingebrachte zienswijze op een verantwoorde wijze kan worden beoordeeld. Zij is van oordeel dat niet het inpassen in het landschap het probleem is, maar het draagvlak dat mede wordt bepaald door de plaats van de intensieve veehouderijen en de gevolgen voor de gezondheid. De Stichting MOOIJ Land constateert de ommekeer al in de provincie Brabant. Voorts verwijst zij naar de enquête, waaruit duidelijk is gebleken dat een meerderheid van de bevolking in en rond het LOG gebied geen voorstander is van de zogenaamde megastallenontwikkeling. De gemeente moet zich niet uitsluitend laten leiden door adviezen van derden.

Gemeentelijke reactie

Het gebied rond Azewijn is in het Reconstructieplan Achterhoek-Liemers aangewezen als landbouwontwikkelingsgebied. Dit betekent dat in dit gebied ruimte zal worden geboden voor intensieve veehouderij die elders omwille van natuurdoelstellingen op slot wordt gezet. De gemeenten Montferland en Oude IJsselstreek hebben zich aan dit plan geconformeerd (te conformeren) en in dat kader de gebiedsvisie LOG Azewijn vastgesteld. Ten einde in het gebied tot een verantwoorde en gedragen ruimtelijke en landschappelijke inpassing te komen van de intensieve veehouderij is in het kader van de op te stellen gebiedsvisie een klankbordgroep in het leven geroepen. Daarbij dient te worden opgemerkt dat ten opzichte van het vigerende beleid van de gemeenten voor het betreffende gebied, sprake is van een afpelbeweging. Er wordt minder mogelijk gemaakt dan voorheen (op basis van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2000(herziening 2002)' aan de orde was.

De thematische herziening LOG Azewijn vormt een verdere uitwerking van de gebiedsvisie LOG Azewijn die eerder door de gemeenteraden van de gemeenten Montferland en Oude IJsselstreek is vastgesteld. Tot deze herziening behoort tevens een door de beide gemeente opgestelde planMER LOG Azewijn. De planMER betreft een onderzoek naar de milieueffecten van de verschillende in de gebiedsvisie opgenomen ontwikkelingsvarianten. Het feit dat de planMER een deskundigenrapport is neemt niet weg dat de planMER is voorzien van een voor burgers begrijpelijke samenvatting als verplicht onderdeel in de planMER. De mening wordt dan ook niet gedeeld dat sprake zou zijn van een unfair trial. In tegendeel, de planMER is bedoeld om de milieueffecten van de voorgestane ontwikkelingen zo goed mogelijk in beeld te brengen en dat is door middel van de onderhavige planMER gedaan. In de planMER is niet gebleken van onoverkomenlijke belemmeringen om in het landbouwontwikkelingsgebied ruimte te bieden aan de intensieve veehouderij. Dit geldt eveneens voor het door de GGD opgestelde gezondheidkundig advies.

Ten aanzien van de regels merkt de Stichting het volgende op:

Voor de ontheffing omzetting naar intensieve veehouderij wenst men opgenomen te zien dat door aanvrager kan worden aangetoond dat hij op draagvlak kan rekenen van 90% van zijn burens in een straal van 500 meter.

Voorts wordt het volgende voorgesteld:

- de afstand van een nieuw bouwperceel tot bestaande erven bedraagt 500 meter;
- de wijzigingsvoorwaarden dat geen sprake is van een onevenredige aantasting van in de omgeving aanwezige functies en waarden, dient te worden uitgebreid met 'zoals de woonfunctie, zorgboerderijen, campings, tuinderijen en grondgebonden landbouw' en dat dit wordt aangetoond door handtekeningen van omwonenden in een straal van 500 meter.
- opgenomen moet worden dat geen intensieve veehouderij wordt voorgestaan binnen een zone van 2,5 km van een bovengrondse 380 Kv hoogspanningsleiding en binnen een zone van 1 km van een 150 Kv hoogspanningsleiding en binnen een zone van 3,5 km van een naast elkaar gelegen 380 Kv en 150 Kv hoogspanningsleiding.
- bedrijven zullen niet uitbreiden binnen een straal van 2,5 km wanneer daar een intensieve veehouderij is gelegen van een andere diersoort;
- geitenbedrijven worden niet toegestaan binnen het LOG totdat het gevaar voor de volksgezondheid i.v.m. Q-koorts aantoonbaar is geweest. Het bedrijf zal moeten aantonen dat zijn vestiging geen gevaar oplevert voor de volksgezondheid;

- een en ander tevens toe te voegen aan de regels onder 4.4.2, 4.4.3 en 4.4.4.
- de gemeente Oude IJsselstreek heeft opgenomen dat bedrijven van 2 ha zijn toegestaan. Om het draagvlak te vergroten en binnen één LOG gebied niet per gemeente een onderscheid te hebben, zou de mogelijkheid tot 2 ha geschrapt moeten worden. Het maximum blijft in alle gevallen 1,5 ha.

Ten aanzien van het vermelde onder 8.1, 8.2, 8.3 en 8.4 wordt voorgesteld een en ander te laten vervallen nu hiermee een heel gebied op slot wordt gezet voor 5 tot 10 bedrijven die mogelijk ergens kunnen komen.

Gemeentelijke reactie

Met betrekking tot het bovengenoemde kan het volgende worden opgemerkt:

De 'draagvlakvoorwaarde' in de wijzigingsvoorwaarden in artikel 4 sub 4.2, alsmede 4.4.1 onder h en j is geen ruimtelijk argument. Er bestaan andere criteria om te beoordelen of een verzoek om wijziging van het bestemmingsplan ten behoeve van de intensieve veehouderij op een bepaalde locatie tot de mogelijkheden behoort. Daarbij wordt tevens afgewogen in hoeverre als gevolg van het initiatief omliggende functies worden belemmerd c.q. waarden onevenredig worden aangetast. De mogelijkheid bestaat een zienswijze in te dienen wanneer een wijzigingsplan in procedure wordt gebracht.

Of al dan niet medewerking kan worden verleend aan nieuwvestiging van een intensieve veehouderij c.q. uitbreiding van het bestaande bouwblok, dient met objectieve gegevens en onderzoeken te worden gestaafd. Deze zijn opgenomen in de voorwaarden van de wijzigingsbevoegdheid. Zo is opgenomen dat geen onevenredige aantasting mag plaatsvinden van belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden, waartoe in ieder geval dient te worden aangetoond dat wordt voldaan aan de normen inzake geur, geluid en luchtkwaliteit. Overal waar sprake is van een gevoelige functie in de omgeving wordt aan de hand van wettelijke beoordelingskaders c.q. regelgeving bekeken of nieuwvestiging van of omschakeling naar intensieve veehouderij tot de mogelijkheden behoort. Het is daarbij niet gebruikelijk c.q. noodzakelijk dat gebruik specifiek te benoemen.

De gehanteerde afstand van 250 meter in artikel 4, sub 4.1 (4.4.1) komt voort uit de vastgestelde gebiedsvisie. Een en ander om vanuit landschappelijke oogpunt voldoende afstand te waarborgen tussen bestaande en nieuwe bouwlocaties. Genoemde afstand van 500 meter wordt door de Stichting niet nader onderbouwd. Het vergroten van de aan te houden afstanden betekent een verdere inperking van de inplaatsingsmogelijkheden.

Ten aanzien van de hoogspanningsleidingen wordt opgemerkt dat er binnen het LOG sprake is van een beperkt tracégedeelte van een bestaande hoogspanningsleiding. Voor hoogspanningsleidingen dienen regels in acht te worden genomen. De gesuggereerde afstanden die ten minste dienen te worden aangehouden ten opzichte van 380 kv en 150 kv hoogspanningsleiding zijn niet onderbouwd en ook niet vastgelegd in landelijke regelgeving.

Het RIVM rapport uit dec. 2007 is nog steeds actueel. Er is een RvS uitspraak van 10 maart dit jaar (200903051/1/H1), waarin dit rapport nog eens wordt bevestigd. RIVM gaat er van uit dat de rapportage nog de huidige stand van de wetenschap weergeeft. Wel wordt binnenkort een rapportage van onderzoek uit Engeland verwacht. Als daar nieuwe inzichten uitkomen worden die vertaald naar de Nederlandse situatie. De GGD gaat voornamelijk uit van de stand van zaken zoals in de RIVM rapportage beschreven en waaruit geen wetenschappelijk onderbouwde relatie volgt tussen hoogspanningslijnen en een hoger gezondheidsrisico door fijn stof.

Ten aanzien van de voorgestelde aan te houden afstand van 2,5 kilometer wordt opgemerkt dat in het kader van het gezondheidsaspect door de GGD een gezondheidskundig advies is uitgebracht. De bevindingen van dit gezondheidskundig advies (waarin tevens een hoofdstuk is gewijd aan infectieziekten/zoonosen) geven vanuit gezondheidskundig oogpunt geen aanleiding tot het opnemen van een afstandsnormering (tussen nieuwe intensieve veehouderij en woonbebouwing) in het bestemmingsplan. Verwezen naar het opgestelde gezondheidskundig advies dat als bijlage aan de stukken is toegevoegd. Specifieke intensieve veehouderijen worden op voorhand niet uitgesloten. Dit is planologisch gezien op grond van het bestemmingsplan niet mogelijk.

Voor wat betreft de mogelijkheid tot het vestigen van agrarische bouwblokken met een omvang van 2 ha langs de provinciale ontsluitingswegen wordt opgemerkt dat een en ander als zodanig is besloten bij de vaststelling van de gebiedsvisie LOG Azewijn. De door de gemeenteraden vastgestelde gebiedsvisie wordt als zodanig doorvertaald in de thematische herziening. Er is geen aanleiding om hierover thans een ander standpunt in te nemen nu van gewijzigde omstandigheden geen sprake is. Het feit dat sprake is van een gemeentegrensoverschrijdend LOG-gebied houdt impliciet in dat hier en daar sprake kan zijn van een verschil in mogelijkheden tussen de gemeenten.

Ten aanzien van het laten vervallen van de regels in artikel 8.1, 8.2, 8.3 en 8.4 wordt opgemerkt dat deze zijn opgenomen ter bescherming van de belangen van de intensieve veehouderij in het LOG gebied (primaat bij de landbouw). Nieuwe functies zijn niet toegestaan voor zover deze een belemmering kunnen vormen voor de mogelijkheden van de intensieve veehouderij. Medewerking is in beginsel mogelijk indien onderzoek uitwijst dat belemmering van de ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij kan worden uitgesloten.

De Stichting vraagt zich voorts af of het rapport door de gemeenten kritisch gelezen is. Daarbij wordt gedacht aan thema's als:

1. de gezondheidsaspecten, waarvan de verwoording in het rapport volstrekt achterhaald en onjuist is;
2. de belangen van bewoners welke niet zijn meegenomen of onderzocht;
3. de enquêteresultaten van Stichting MOOIJ worden niet genoemd;
4. het ontbreken van enige analyse voor het verkrijgen van draagvlak;
5. de voorrang die bestaande bouw krijgt bij nieuwbouw;
6. de onduidelijkheid die wordt gecreëerd over clustering versus mogelijkheden daarbuiten;
7. het ontbreken van creativiteit bij het bedenken van oplossingen;
8. het ontbreken van creativiteit in een juiste communicatie met de bevolking;
9. het uit de weg gaan van gesprekken met organisaties zoals de Stichting, die juist de belangen van bewoners en intensieve veehouders voor ogen hebben;
10. een analyse van de gevolgen van de huidige plannen. Een vergroting van de afstand van de politiek met de burgers;

Ten aanzien hiervan wordt opgemerkt dat de planMER door (in opdracht van) de colleges van de beide gemeenten is opgesteld en een volledig beeld geeft van de milieueffecten welke samenhangen met de ontwikkelingen die het bestemmingsplan voor de intensieve veehouderij mogelijk maakt.

Bij het opstellen van dit rapport zijn de gemeenten actief betrokken geweest en hebben daar de nodige input voor aangeleverd. Het ontwerp bestemmingsplan en de bijbehorende planMER zijn voorafgaand aan de tervisielegging door de beide colleges geaccordeerd.

In het kader van het gezondheidsaspect (1) is als aanvulling op de planMER door de GGD een gezondheidskundig advies uitgebracht. In dit rapport zijn de varianten spreiding, bundeling en clustering getoetst op de gezondheidsaspecten geur, luchtkwaliteit (fijnstof) en geluid en de gezondheidsrisico's die dit met zich meebrengt. Tevens is in gezondheidskundig advies ingegaan op infectieziekten (zoonosen). Verwezen wordt voorts naar de reactie op de ingediende zienswijze van SDRA onder ad 3 alsmede het opgestelde gezondheidskundig advies dat aan de planMER is toegevoegd.

Er is waar mogelijk rekening gehouden met de belangen van de bewoners (2). Zo is in het kader van de gebiedsvisie een klankbordgroep ingesteld die actief heeft kunnen meedenken bij het vormgeven van de gebiedsvisie. Voorts heeft de gebiedsvisie in het kader van inspraak gedurende 6 weken ter visie gelegen.

De enquête resultaten (3) van de Stichting MOOIJ Land zijn aan de orde geweest bij de vaststelling van de gebiedsvisie LOG Azewijn maar hebben er niet toe geleid dat de gebiedsvisie door de raden niet werd vastgesteld. De gemeenten zien niet in waarom de enquête resultaten in de planMER opgenomen zouden moeten worden.

Ten aanzien van het aspect draagvlak (4) kan worden opgemerkt dat dit aspect geen onderdeel uitmaakt van de planMER nu de planMER een reëel beeld moet schetsen van de te verwachten milieueffecten en in dat kader moet bijdragen aan de kwaliteit van de besluitvorming omtrent het ruimtelijke plan.

De voorrang die bestaande bouw krijgt bij nieuwbouw (5) zal nader worden aangescherpt (hervestiging voor nieuwvestiging).

De veronderstelling dat sprake is van onduidelijkheid (6) c.q. een gebrek aan creativiteit (7+8) is voornamelijk een mening van de Stichting. Het genoemde punt onder (9) heeft geen relatie met de inhoud van de voorliggende planMER en het bestemmingsplan. Er hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden (ook buiten het formele traject om)

Ten aanzien van punt (10) wordt opgemerkt dat in de planMER juist sprake is van een analyse van de milieueffecten van de plannen. Ook is aangegeven dat het vigerende bestemmingsplan reeds meer mogelijk maakt dan de nieuwe thematische herziening (nu zowel clustering, etagebouw etc. in het vigerende bestemmingsplan, niet is uitgesloten)

Aanbevolen wordt dat een werkelijk deskundig bureau het rapport screent op onjuistheden en creatief ingaat op de zienswijzen die zijn ingediend. De gemeenten en het ingehuurde bureau hebben niet de kennis om een dergelijk rapport kritisch te lezen, laat staan de ingediende zienswijzen te beoordelen. De stichting meldt tot besluit dat het ontwerp bestemmingsplan en de bijbehorende planMER dermate onvolledig en onjuist zijn dat de gemeenten er goed aan doen beide rapporten terug te trekken.

Gemeentelijke reactie

Voor kennisgeving aangenomen.

Ten aanzien van de gestelde vragen en voorstellen voor tekstwijziging door de Stichting MOOIJ Land in de planMER wordt verwezen naar de bijlage bij dit zienswijzenverslag.

Conclusie voor het bestemmingsplan c.q. de planMER

In het bestemmingsplan wordt in de toelichting nader gemotiveerd onder welke voorwaarden sprake is van een goed onderzoek naar een potentiële hervestigingslocatie en onder welke voorwaarden alsnog nieuwvestiging is toegestaan.

Ad 6)

De Stichting Milieuwerkgroep 'De Oude IJsselstreek' vindt het positief dat de juridische vertaling van de ontwikkelingsprincipes en uitbreidingsmogelijkheden voor het LOG Azewijn is opgesteld. Geconstateerd wordt dat de milieugebruiksruimte, het landschap en de infrastructuur nog steeds onvoldoende als kaders zijn meegenomen in het bestemmingsplan.

De planMER geeft nog onvoldoende waarborg dat de ammoniakemissies en fijnstofemissies geen schade aan natuurwaarden en gezondheid opleveren. De berekening van de effecten van technische maatregelen geven geen enkele garantie voor de daadwerkelijk optredende emissies. Ook de handhaving betreffende luchtwassers ontbreekt. Een juridisch houdbare salderingsregeling voor ammoniakdepositie is nog steeds niet opgenomen.

Er wordt geen sturing gegeven aan de invulling van het LOG. Vast moet staan dat er ook op de langere termijn niet meer dan 15 bedrijven vestigen in het gebied.

De infrastructuur zal na eventuele nieuwvestiging zwaarder belast worden. De gevolgen voor het langzame verkeer zijn onvoldoende meegenomen in het plan. De wegenstructuur in het landelijk gebied had er toe moeten leiden dat nieuwvestigingen slechts worden toegestaan op percelen, gelegen op korte afstand van de grotere wegen. Dat er geen grote belemmeringen zijn en smalle wegen moeten worden opgevaardeerd is een merkwaardige conclusie in het bestemmingsplan. De minimale afstand tot de weg zou niet vrij moeten zijn.

Een bouwblok van 2 ha leidt tot onaanvaardbaar grote bedrijven.

Een verbod op stallen met meerdere lagen is positief. Voor pluimveehouderijbedrijven geldt dit verbod niet. Een beperking tot twee etages lijkt noodzakelijk.

Evenals door het Waterschap wordt aandacht gevraagd voor de KRW-watergang en diverse natuurgebieden in de nabijheid. De in het bestemmingsplan opgenomen voorwaarde van een watertoets voor een wijzigingsbevoegdheid is een naar mening van de Stichting te geringe garantie voor het beschermen van de genoemde water- en natuurwaarden.

Dat er geen significante effecten optreden op EHS, WAV en Natura 2000 gebieden is onvoldoende onderbouwd.

Het is discutabel dat om reden van de uitbreiding van het bedrijventerrein het zoekgebied voor het LOG moet worden uitgebreid. Het was immers een zoekgebied en niet bedoeld om geheel ingevuld te worden. Het beoogde gebied voor compensatie is niet geschikt voor nieuwvestiging. In de tekst staat bovendien dat aanpassing van Reconstructieplan en provinciale structuurvisie nodig is.

Opname van de beoogde uitbreiding van het bedrijventerrein en uitbreiding LOG lijkt de Stichting voorbarig. Concluderend wordt gesteld dat de uitwerking van de zoekgebieden van het LOG veel te ruim is genomen. De uitgangspunten van het Reconstructieplan zijn helder: Geen nieuwvestiging in open gebieden die op afstand liggen van geschikte infrastructuur.

Gemeentelijke reactie:

De milieugebruiksruimte is geen onderdeel van het bestemmingsplan maar vormt een onderbouwing voor het opstellen van een bestemmingsplan. Zo is in het kader van de gebiedsvisie en het bestemmingsplan de milieugebruiksruimte in het LOG in beeld gebracht. Ook in de toelichting van het bestemmingsplan wordt hier op ingegaan en wordt dit aspect nader onderbouwd. Hiernaast zal aan de hand van een concrete locatie moeten worden beoordeeld of een milieuvergunning voor een nieuwvestiger of uitbreider kan worden verleend. Daarbij komen ook de technische maatregelen aan de orde. De planMER heeft betrekking op het gebied als geheel en geeft geen inzicht over waar bedrijven uiteindelijk terecht zullen komen. Conclusie van de planMER is dat er uitgaande van de verschillende op realiteit gebaseerde groeiscenario's en alternatieven gelet op de milieueffecten en gezondheidsrisico's (zie het gezondheidkundig advies door de GGD) goede mogelijkheden in het gebied bestaan voor de intensieve veehouderij. Daarbij dient uiteraard te worden voldaan de aan de planologische randvoorwaarden zoals vastgelegd in de gebiedsvisie en zoals doorvertaald naar de thematische herziening LOG.

In de thematische herziening is het landschap een belangrijke uitgangspunt geweest voor de verschillende ontwikkelingsscenario's (bundeling, spreiding). Zo zijn de landschappelijke waardevolle open gebieden en de landschappelijk waardevolle kleinschalige gebieden binnen het LOG uitgesloten voor nieuwvestiging. Clustering wordt binnen de thematische herziening niet mogelijk gemaakt.

In de planMER is voorts ingegaan op de infrastructuur. Er behoeven geen grootschalige aanpassingen op dit gebied plaats te vinden.

In de planMER wordt aannemelijk gemaakt dat de natuur geen significante schade zal ondervinden uitgaande van de verschillende groeiscenario's en ontwikkelingsvarianten voor de intensieve veehouderij. Zo zal de ammoniakemissie in het gebied verder dalen. Verwezen wordt naar het uitgevoerde onderzoek door Alterra dat als bijlage aan de planMER is toegevoegd. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de planMER een onderzoek betreft op het schaalniveau van het LOG. Indien een concrete nieuwvestiging aan de orde is, zal voor de betreffende locatie opnieuw bekeken moeten worden of aan de noodzakelijke vereisten ten aanzien van de milieuregelgeving kan worden voldaan. In dat geval is in het kader van de milieuvergunningverlening opnieuw een MER aan de orde (indien de mer-drempel wordt overschreden).

Een salderingsregeling is niet noodzakelijk nu het onderzoek heeft uitgewezen dat de emissie naar de toekomst zal dalen. Uiteraard wordt daarbij gemonitord hoe zich een en ander in de praktijk daadwerkelijk ontwikkelt. Daarbij dient ook te worden opgemerkt dat het thans vigerende bestemmingsplan aanzienlijk verdergaande mogelijkheden kent voor intensieve veehouderij dan zoals opgenomen in de thematische herziening. Zo zijn binnen het vigerende bestemmingsplan geen gebieden voor nieuwvestiging uitgesloten, wordt etagebouw niet onmogelijk gemaakt en kan ook clustering van intensieve veehouderijbedrijven niet worden tegengegaan.

Ook niet onbelangrijk in dit kader is dat de Reconstructie onder meer juist als doel heeft om intensieve veehouderijbedrijven die aan de randen van natuurgebieden gevestigd zijn (extensiveringsgebieden), te verplaatsen naar gebieden die op grotere afstand van deze natuurgebieden liggen. Zeker waar deze bedrijven verplaatsen is derhalve sprake van een aanzienlijke winst voor de natuur.

Er wordt wel degelijk sturing gegeven aan de invulling van het LOG. Zo zijn er ook deelgebieden opgenomen waar nieuwvestiging omwille van de waardevolle gebiedskenmerken in het landschap niet wenselijk wordt geacht. In de andere deelgebieden is sprake van specifieke spelregels waaraan bij nieuwvestiging of uitbreiding van bouwblokken moet worden voldaan.

Er wordt geen sturing gegeven inzake het aantal nieuw te vestigen bedrijven. In het bestemmingsplan wordt hiervoor geen maximum aantal opgenomen. Binnen de thematische herziening worden enkel zones opgenomen waar nieuwvestiging al dan niet aan de orde kan zijn. Een initiatiefnemer zal aan de hand van de wijzigingsvoorwaarden moeten aantonen of een bepaalde locatie geschikt is voor nieuwvestiging. Ook zal hiervoor een milieuvergunning afgegeven moeten kunnen worden. Het aantal nieuw te vestigen bedrijven wordt gemonitord.

De effecten van nieuwvestiging en uitbreiding op de bestaande infrastructuur, alsmede het langzaam verkeer zijn beschreven in de onderliggende planMER. Het aantal verkeersbewegingen zal beperkt toenemen en daardoor beperkt van invloed zijn. Hier en daar kan een en ander ertoe leiden dat bepaalde wegen opgewaardeerd dienen te worden. Dit doet zich echter eerst voor bij een concreet verzoek op een bepaalde locatie, waar dit gelet op de situatie ter plaatse noodzakelijk is.

Onderhavige planMER is een onderzoek op het schaalniveau van het LOG (gebiedsniveau). Er bestaat geen zicht op waar een concrete nieuwvestiging zich zal voordoen.

Bouwblokken van 2 ha zijn uitsluitend toegestaan langs de provinciale ontsluitingswegen op het grondgebied van de gemeente Oude IJsselstreek. De gemeenteraad van de gemeente Oude IJsselstreek heeft afwegende de verschillende ingekomen reacties in het kader van de gebiedsvisie besloten dat in een dergelijk geval een bouwperceel van 2 ha aanvaardbaar is. Bij varkensbedrijven is etagebouw uitgesloten. Voor pluimveebedrijven is het mogelijk om pluimvee in maximaal twee bouwlagen te houden.

In het kader van het bestemmingsplan en de planMER heeft afstemming plaatsgevonden met het waterschap. In de wijzigingsbevoegdheden is de voorwaarde opgenomen tot het uitvoeren van een watertoets. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de standaard watertoets van het waterschap met daarin opgenomen alle relevante wateraspecten. De aandacht voor de verschillende wateraspecten is daarmee bij nieuwvestiging c.q. uitbreiding van agrarische bouwpercelen voldoende gewaarborgd.

Voorts zal in alle gevallen van uitbreiding en nieuwvestiging sprake zijn van een nieuwe milieuvergunning, waarbij op de verschillende aspecten wordt getoetst uit oogpunt van de bescherming van het milieu.

Een toets op het schaalniveau van het plangebied heeft reeds uitgewezen dat intensieve veehouderij in het plangebied tot de mogelijkheden behoort, zonder dat dit leidt tot een onherstelbaar effect op natuurwaarden. Op het niveau van de planMER is dit voldoende onderbouwd. Bij een concreet verzoek zal een nadere op de situatie toegesneden onderbouwing moeten plaatsvinden.

Het opnemen van het compensatiegebied is gebeurd op voorwaarde van de provincie Gelderland. Het compensatiegebied zou een omvang moeten hebben gelijk aan het gebied dat als gevolg van de uitbreiding van het EBT (met bijbehorende milieuzone) aan het LOG zou worden onttrokken. Het thans opgenomen compensatiegebied voldoet daaraan. Het LOG betreft conform het gestelde door de Stichting een zoekgebied. Bekeken dient te worden of er binnen het zoekgebied LOG mogelijkheden aanwezig zijn voor nieuwvestiging c.q. uitbreiding van intensieve veehouderij. Zo zijn in de gebiedsvisie ook bepaalde delen van het LOG uitgesloten voor nieuwvestiging. Dit betreft de gebieden die zich vanuit landschappelijk oogpunt niet lenen voor nieuwvestiging. Dat het beoogde compensatiegebied niet geschikt is voor nieuwvestiging wordt door de Stichting niet nader gemotiveerd. In het compensatiegebied wordt op basis van de thematische herziening LOG nog geen nieuwvestiging mogelijk gemaakt. Van strijdigheid met Reconstructieplan dan wel provinciale structuurvisie is dan ook geen sprake. Dit geldt eveneens voor wat betreft de nieuwvestiging op afstand van geschikte infrastructuur, immers het Reconstructieplan geeft aan dat juist de LOG's geschikt zijn voor nieuwvestiging van intensieve veehouderij, waarbij de verdere uitwerking plaatsvindt door de gemeenten. Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland zullen de Provinciale Staten te zijner tijd al dan niet een voorstel doen tot het opnemen van het compensatiegebied bij het LOG.

Ad 7) De voorgenomen uitbreidingslocatie van Netterden Zand en Grind BV is gesitueerd in het zogenaamde compensatiegebied. De voorziene uitbreiding is gepresenteerd in de Ontwikkelingsvisie 'Zandwinlocatie Azewijnse Broek' als onderdeel van de zienswijze tegen de Gebiedsvisie LOG Azewijn d.d. 10 augustus 2009.

Aangegeven wordt dat de zoekgebieden voor uitbreiding van het regionaal bedrijventerrein en het compensatiegebied voor het LOG zoals aangegeven op de kaart bij de thematische herziening in strijd zijn met het Reconstructieplan, het regionale plan 2005-2015 en het Streekplan Gelderland 2005. Het beoogde compensatiegebied maakt daarnaast geen deel uit van de ontwikkelingskaart d.d. 8 december 2000 uit het vigerende Bestemmingsplan Buitengebied. De aanduiding op de kaart en in de legenda voor 'begrenzing Themakaart ontbreekt in het bestemmingsplan van Montferland'.

Het Reconstructieplan en het Streekplan dienen ten minste gelijktijdig of vooraf te worden herzien. Hiervan blijkt geen sprake te zijn nu uit geen enkel stuk blijkt dat vanwege de provincie een wijziging van het Streekplan c.q. het Reconstructieplan of het regionale plan voorligt of in voorbereiding is.

In reactie op de niet bindende gebiedsvisie LOG heeft de provincie d.d. 24 september 2009 wel toegezegd onder voorwaarden en na een integrale afweging van de belangen van de landbouw, industrie (het voorgenomen bedrijventerrein en de zandwinning) en natuur, mee te werken aan een herziening. Echter, noodzaak en omvang van de compensatie staat niet vast. De voorwaarden zijn onbekend en er is Netterden Zand en Grind niets bekend van een integrale afweging.

In hoofdstuk 5 van de toelichting geeft de gemeente aan dat het bestemmingsplan niet in strijd is met het Streekplan omdat er geen nieuwvestiging wordt toegestaan in het beoogde compensatiegebied, echter het beoogde compensatie gebied is naar oordeel van Netterden Zand en Grind BV aangewezen als verwevingsgebied en niet als LOG. De functie verwevingsgebied maakt verschillende functies binnen het beoogde compensatiegebied mogelijk. Dit in tegenstelling tot de voorgestane functie van een LOG, waarbij het primaat bij de landbouw ligt.

Het gevolg van het beoogde compensatiegebied is dat door de herziening van het bestemmingsplan aan het gebied een hernieuwde landbouwkundige juridische betekenis wordt toegekend. Op deze manier worden andere functies zoals bedoeld in het Streekplan beperkt en kunnen deze conflicteren met de ontwikkeling van intensieve veehouderijen, waardoor de meervoudige toekomstwaarde voor het gebied wordt ingeperkt.

Daarnaast past een globale zoekzone voor een bedrijventerrein niet binnen de landbouwkundige thematische planopzet van voorliggend bestemmingsplan. In de planMER wordt geen onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van het aanwijzen van de zoekzone voor een regionaal bedrijventerrein, waardoor de planMER niet aansluit op het bestemmingsplan en de planMER onvolledig is.

Netterden Zand acht gezien de conflicterende claims (zandwinning en LOG) een integrale afweging voor het gebied ter plaatse waarin beide claims worden afgewogen dan ook noodzakelijk. Het bevreemdt Netterden Zand dat de planMER niet is ingezet om deze afweging te maken. Een MER is bij uitstek een instrument om alternatieven te vergelijken. De uitbreiding van de zandwinning en ook de huidige vergunde zandwinning als autonome ontwikkeling wordt in een breder kader, met name landschappelijk en qua natuurontwikkeling, in de planMER ten onrechte niet meegenomen.

Resumerend wordt geconcludeerd dat:

1. de titel en de toegekende functie van het zogenaamde compensatiegebied in strijd is met het Streekplan, Reconstructieplan en het regionale plan;
2. de noodzaak en de omvang van het compensatiegebied niet zijn aangetoond;
3. geen alternatieve locaties voor het compensatiegebied zijn onderzocht;
4. geen integrale afweging in het gebied ter plaatse heeft plaatsgevonden, waarin de belangen van landbouw, industrie en natuur zijn afgewogen zoals verwoord in de brief van 24 september 2009 van de provincie.

Gemeentelijke reactie:

De thematische herziening LOG is niet in strijd met het Reconstructieplan, provinciale structuurvisie dan wel anderszins. Nieuwvestiging in het compensatiegebied wordt in de thematische herziening niet mogelijk gemaakt. Mogelijkheden tot nieuwvestiging voor intensieve veehouderij ontstaan eerst nadat het Reconstructieplan en de provinciale structuurvisie daarop zijn aangepast.

Ook de op de themakaart aangeduide zone voor uitbreiding van het regionaal bedrijventerrein bij 's-Heerenberg is niet in strijd met de genoemde plannen of de landbouwkundige thematische opzet van de thematische herziening.

In de onderhavige herziening van het bestemmingsplan betekent een en ander immers uitsluitend dat binnen de betreffende zone al dan niet sprake is van bepaalde ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij. Zo wordt nieuwvestiging van intensieve veehouderij binnen dit gebied niet voorgestaan, terwijl uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven binnen deze zone wel mogelijk wordt gemaakt. Eerst indien het Reconstructieplan en de provinciale structuurvisie hierop zijn aangepast kan verdere uitwerking worden gegeven aan de uitbreiding van het regionaal bedrijventerrein en het compensatiegebied LOG. Dan bestaan eventueel mogelijkheden om door middel van een partiële herziening van het bestemmingsplan 'Buitengebied' medewerking te verlenen aan uitbreiding van intensieve veehouderij binnen het compensatiegebied.

De kaart bij de thematische herziening is een nieuwe ontwikkelingskaart voor het buitengebied voor zover dit het landbouwontwikkelingsgebied betreft. Voor zover de begrenzing van de themakaart LOG samenvalt met de ontwikkelingskaart bij het bestemmingsplan 'Buitengebied 2000', komt laatstgenoemde te vervallen. Dat is als zodanig ook in de thematische herziening opgenomen. De aanduiding 'begrenzing themakaart' wordt op de themakaart en de bijbehorende legenda opgenomen.

Een wijziging van het Reconstructieplan bij de provincie is thans in voorbereiding. Hierin wordt ook het voorstel meegenomen tot wijziging van de begrenzing van het LOG Azewijn. Gedeputeerde Staten zullen bij hun voorstel aan de Provinciale Staten tot het al dan niet opnemen van het compensatiegebied tevens de inplaatsingsruimte betrekken die op basis van de thematische herziening overigens binnen het LOG mogelijk wordt gemaakt.

Er zijn op voorhand geen beleidsaspecten binnen het compensatiegebied die zich verzetten tegen een aanwijzing van het gebied tot LOG. Daarbij is ondermeer getoetst aan de bijlagen in het Reconstructieplan. Een aanwijzing door de Provinciale Staten van het compensatiegebied tot LOG (primaat landbouw) zou kunnen betekenen dat zandwinning en natuurontwikkeling daarmee in strijd is. Dat neemt echter niet weg dat zandwinning ook in strijd is c.q. conflicteert met de geldende bestemming 'agrarisch gebied' (de huidige juridische status van het gebied). Gelet op de vastgestelde structuurvisie Montferland ligt een herziening van het bestemmingsplan ten behoeve van de uitbreiding van de zandwinning/natuurontwikkeling in dit gebied in eerste instantie dan ook niet voor de hand. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat de betreffende gronden overwegend in eigendom zijn bij de ontzander. Dat er thans geen mogelijkheid wordt geboden voor zandwinning in combinatie met natuurontwikkeling betekent niet, dat een en ander in de toekomst niet tot de mogelijkheden zou kunnen behoren.

Een integrale afweging met de claim van de zandwinning wordt niet noodzakelijk geacht nu de gemeenteraad (als daartoe bevoegd orgaan) gelet op de compensatievoorwaarde van de provincie heeft besloten het gebied te willen betrekken bij het LOG. De raad heeft niet eerder een besluit genomen dat het gebied wordt aangewezen voor toekomstige zandwinning met afrondende natuurontwikkeling. Zandwinning in het gebied is bovendien in strijd met de bestemming 'agrarisch gebied'. Onderzoek naar de zandwinning variant in de onderhavige planMER is dan ook niet reëel nu dit in het bestemmingsplan c.q. het vastgestelde beleid (structuurvisie) niet mogelijk wordt gemaakt. Wel is in beeld gebracht in hoeverre mogelijkheden bestaan om het gebied als LOG aan te wijzen.

De in de planMER opgenomen en op milieueffecten beoordeelde alternatieven omvatten derhalve uitsluitend de verschillende ontwikkelingsscenario's (spreiding, bundeling en clustering) met daarbij een onderscheid naar een minimum, autonome en maximumvariant.

In de planMER wordt aangegeven hoe de verschillende alternatieven scoren op milieueffecten en andere relevante zaken zoals benoemd in de planMER.

In de planMER wordt geen onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van het aanwijzen van de zoekzone voor een regionaal bedrijventerrein. Er zijn wel de nodige onderzoeken uitgevoerd ten einde de aanvaardbaarheid van de locatie voor de uitbreiding van het regionaal bedrijventerrein te toetsen, waarmee de uitbreiding in deze planMER als een vaststaand feit is beschouwd.

Onderhavig bestemmingsplan maakt de uitbreiding van het bedrijventerrein niet mogelijk. Na aanpassing van de provinciale structuurvisie en het Reconstructieplan zal hiervoor t.z.t. een partiële planprocedure moeten worden gevolgd. De planMER is derhalve dan ook niet onvolledig.

Feit is dat de betreffende oppervlakte bedrijfsterrein nodig is om ter plaatse nieuwe transport en logistiek bedrijven mogelijk te maken (zie beantwoording zienswijze GMF). De provincie heeft in dat kader verschillende eisen opgelegd, waaronder de voorwaarde dat het LOG gecompenseerd moet worden voor een naar omvang gelijk deel dat als gevolg van de uitbreiding van het regionaal bedrijventerrein met bijbehorende milieuzone aan het LOG zou worden onttrokken.

Conclusie voor het bestemmingsplan c.q. de planMER

Aanduiding 'begrenzing Themakaart' opnemen op de themakaart van Montferland en tevens aanduiding verklaren in de legenda.

Ad 8) Stichting Kemnade en Waalsche Water geeft aan dat zij alle door haar ingediende reacties en zienswijzen met betrekking tot het LOG, en de MER en de opgestarte wijzigingsbevoegdheid voor de nieuwe intensieve veehouderij aan de Laarstraat (Oude IJsselstreek) van toepassing wil zien in het stuk.

De Stichting pleit voor duurzame (grondgebonden) landbouw met gesloten systemen. Het gebied moet in balans zijn hetgeen zorg draagt voor behoud van de biodiversiteit en niet leidt tot verstoring van ecosystemen. Voedsel en mest moeten in het kader van de intensieve veehouderij altijd worden vervoerd. Duurzame landbouw moet samengaan met landschapsherstel.

Energiebesparing wordt niet in de hand gewerkt met alle processen (met toepassing van veel energie tot stand gekomen voeding uit het buitenland, productie van voeding, transportbewegingen, luchtwassers, waterverbruik) die hiervoor nodig zijn.

Tevens wordt verzocht om uitstel van definitieve besluitvorming totdat duidelijkheid is ontstaan omtrent de studies naar de gezondheidseffecten. (geluid, fijn stof, grofstof, (inademen)ammoniak, virussen en bacteriën, varkensgriep, Q-koorts, MRSA, verontreinigd grondwater)

De relatie boeren-burgers wordt niet gediend met de voorliggende plannen. Bovendien is er meer economisch draagvlak wanneer de bestaande infrastructuur wordt versterkt door het aanleggen van wandelpaden en fietspaden in plaats van het toestaan van ter plekke niet grondgebonden bio-industrie. De bestaande wegen zijn niet geschikt. De biodiversiteit moet worden geborgd. De bestaande economische dragers (waaronder campings) worden sterk benadeeld. Er is geen sprake van een wervend duurzaam toekomstbeeld.

De biodiversiteit mag niet verder achteruit gaan. Er is geen definitie geformuleerd voor een duurzame landbouw. De LOG visie moet zodanig zijn dat het makkelijker wordt voor de boeren en burgers om samen in harmonie te leven. Er is onvoldoende rekening gehouden met de sociale aspecten. De ruimte voor bestaande agrariërs wordt verminderd en er ontstaat een onleefbare situatie. Er is geen sociaal draagvlak. Het grondwater zal verontreinigd (herbiciden, mesthoudende delen, water van de luchtwassers) worden en daarnaast zal verdroging plaatsvinden door de grote onttrekking aan het grondwater. Verontreinigd grondwater kan leiden tot ziekte bij dieren en daarmee bij mensen. Voorts is er sprake van aantasting en verstoring van flora en fauna.

Het gebied is op foutieve gronden als LOG gebied aangewezen. Het is namelijk een gebied met een zeer wisselende bodemgesteldheid en een rijke oude cultuur (kwetsbaar oud rivierenlandschap). De landschappelijke kwaliteiten worden onvoldoende onderkend. De industriële veehouderij behoort op een industrieterrein in een gesloten systeem. Het aantal dieren per bedrijf is te groot om van een familiebedrijf te kunnen spreken. Verwezen wordt naar de 7 bijlagen die eerder zijn ingediend.

Gemeentelijke reactie:

Ten aanzien van de gesloten systemen wordt opgemerkt dat speciale mestregelgeving van toepassing is, waaraan dient te worden voldaan. Dat geen sprake is van gesloten systemen ten aanzien van energiebesparing, diervoedselproductie afzet van mest etc., is inherent aan de marktwerking in de intensieve veehouderij en de niet grondgebondenheid. Er kan hier geen invloed op worden uitgeoefend, waarbij wel dient te worden opgemerkt dat de compartimentering (mestrechten) opnieuw is ingevoerd. Uiteraard dient door de veehouders wel te worden voldaan aan allerlei regelgeving inzake mestafzet, grondwateronttrekking, vervuiling etc. Voorts dient te worden voldaan aan de regelgeving ten aanzien van natuurgebieden met een externe werking en het beleid ten aanzien van de EHS. Ten aanzien hiervan is in de planMER dan ook onderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek van Alterra is naar voren gekomen dat de ammoniakemissie naar de toekomst zal dalen.

Hoewel natuurdoelstellingen (achtergronddepositie) niet zullen worden gehaald is er sprake van een daling en zal er naar verwachting ook geen verdere achteruitgang van natuurwaarden plaatsvinden. Daarbij dient te worden opgemerkt dat juist in de randzones van de natuurgebieden elders (extensiveringsgebied) de intensieve veehouderijen zullen verdwijnen, met positieve effecten op de natuurwaarden ter plaatse.

In geval van een concreet nieuwvestigingsverzoek zullen tevens de effecten op flora en fauna door middel van een onderzoek in beeld dienen te worden gebracht.

Ook hier wordt opgemerkt dat het onderhavig plan een verbetering betreft ten opzichte van het vigerende bestemmingplan voor het buitengebied dat binnen het LOG aanzienlijk meer mogelijk maakt dan de onderhavige thematische herziening LOG.

Dat geen sprake is van een grondgebonden landbouw betekent niet dat geen sprake is van een wervend toekomstbeeld. De visie is gericht op het onderbrengen van de intensieve veehouderij op de juiste plek binnen het LOG. Bijzondere gebieden worden ontzien, dit in tegenstelling tot de huidige mogelijkheden in het vigerende bestemmingsplan. Tevens wordt getracht tegemoet te komen aan de landschappelijke verscheidenheid binnen het LOG. Een en ander betekent niet dat overal binnen het LOG nieuwe bedrijven komen.

Wel bestaat de mogelijkheid dat ergens binnen het LOG nieuwvestiging zal plaatsvinden. Daar zal aan allerlei verschillende aspecten moeten worden voldaan om het risico voor de omgeving zo beperkt mogelijk te houden. De ruimte voor bestaande agrariërs wordt niet verminderd. Ook zij kunnen uitbreiden. Bovendien bepalen voornamelijk de huidige grondeigenaren binnen het gebied of er meer ruimte zal ontstaan voor de intensieve veehouderij. Doordat initiatiefnemers zo'n goed mogelijke locatie willen, kan daarmee tegelijkertijd worden voorkomen dat locaties in beeld komen waar spanningen kunnen ontstaan. Ook de intensieve veehouderij zal kiezen voor locaties die zover mogelijk gelegen zijn van bestaande woningen en natuurgebieden ten einde een spanningsveld of beperking van de ontwikkelingsmogelijkheden te voorkomen.

Ten aanzien van de gezondheidsaspecten wordt verwezen naar hetgeen in de reactie op de zienswijze van SDRA (ad 3) en de Stichting MOOIJ Land (ad 5) is opgenomen. Verwezen wordt voorts naar het opgestelde gezondheidkundig advies dat als bijlage aan de stukken is toegevoegd.

Voor wat betreft het economisch draagvlak voor andere ontwikkelingen wordt opgemerkt dat onderhavig gebied is aangewezen tot landbouwontwikkelingsgebied. In dit gebied geldt het primaat 'landbouw'. Binnen het gebied worden andere ontwikkelingen niet bij voorbaat onmogelijk gemaakt. Wel geldt als voorwaarde dat geen sprake mag zijn van ontwikkelingen die de ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij inperken. De gemeenten willen invulling geven aan het LOG en intensieve veehouderijbedrijven ten dienste kunnen zijn die zich in dit gebied willen vestigen. Daarbij is sprake van een breed pakket aan voorwaarden ten einde de bestaande functies in het gebied zo veel mogelijk te ontlasten. Bij de totstandkoming van de gebiedsvisie is getracht om met toepassing van een brede klankbordgroep met een vertegenwoordiging van alle belanghebbenden in het gebied tot een zo aanvaardbaar mogelijke ontwikkeling voor het gebied te komen.

De aanwijzing van het LOG heeft plaatsgevonden in het kader van het Reconstructieplan. In tegenstelling tot de verwevingsgebieden zijn de landbouwontwikkelingsgebieden en de extensiveringsgebieden onherroepelijk geworden, waarmee het hart van het Reconstructieplan overeind is gebleven. Bij de uitwerking van het LOG is in de gebiedsvisie nauwkeurig aandacht besteed aan de landschappelijke verscheidenheid binnen het LOG.

Dat er sprake zou zijn van een industriële activiteit die in een gesloten systeem op het bedrijventerrein zou moeten plaatsvinden, wordt voor kennisgeving aangenomen. De gemeenten zijn van oordeel dat sprake is van gezinsbedrijven (die met de stand van de techniek mee moeten). Binnen de gemeente Montferland vinden geen verruiming plaats ten opzichte van de in het vigerende bestemmingsplan opgenomen mogelijkheden. Bij de gemeente Oude IJsselstreek is op ondergeschikte punten sprake van een verruiming (de mogelijkheid tot bouwblokken van 2 ha langs de provinciale wegen). Daar staat een beperking tegenover dat een aantal gebieden vanwege de landschappelijke waarde zijn uitgesloten voor nieuwvestiging, alsmede dat etagebouw over het algemeen is uitgesloten.

Ad 9) De vogelwerkgroep heeft ernstig bezwaar tegen de wijziging van de begrenzing van het LOG Azewijn. Het betreffende (compensatie)gebied heeft een belangrijke functie als fourageergebied en verblijfgebied voor winterganzen en in de trektijd voor weidevogels als wulpen, grutto's en kieviten. In het broedseizoen verblijven hier zomerganzen en broeden hier nog kieviten en zelfs veldleeuwerik.

Het verblijf van de ganzen hangt nauw samen met de zandwinning en de nabijheid van de Rijn en het Duitse natuurgebied 'Die Hetter'.

Er wordt rondom de zandwinlocatie een afwerking gerealiseerd met 40 ha. plasdras en moeras. De zandwinning gaat steeds meer een stapsteen vormen tussen de Rijn uiterwaarden en de oudere zandwinplassen en Weteringen en de Oude IJssel.

Gezien de al lang in gezette ontwikkelingen van de huidige situatie lijkt het rationeler de natuur toe te laten in het verwevingsgebied dan het LOG erin uit te breiden.

Gepleit wordt voor handhaving van het Reconstructieplan Achterhoek en Liemers en een betere omgang met de ook door de provincie beoogde natuurontwikkeling in en aan de zandwinplas van Netterden Zand en Grind BV.

Gemeentelijke reactie:

Zoals eerder in dit verslag aangegeven komen binnen het compensatiegebied geen gebieden voor die beleidsmatig voor het een of ander zijn aangewezen. Ook is er geen sprake van een beleidsmatig als zodanig aangewezen weidevogelgebied.

Dat betekent echter niet dat de gemeenten de ogen sluiten voor een meer natuurlijke ontwikkeling van het betreffende gebied, waarbij kan worden aangesloten op andere stapstenen en gebieden in de omgeving. Er is echter besloten tot een verdere uitbreiding van het bedrijventerrein (EBT/RBT) in het LOG, waar de provincie een compensatieverplichting tegenover stelt. Het Azewijnse Broek leent zich daar goed voor in aansluiting op het bestaande LOG.

Het vestigen van een nieuwe intensieve veehouderij behoeft echter niet per definitie op gespannen voet te staan met een gebruik van het gebied als fourageer- en verblijfsgebied voor winterganzen en weidevogels. In een concreet geval zal bij een nieuwvestigingsverzoek een flora en faunaonderzoek dienen te worden uitgevoerd. In ieder geval zal in het kader van de milieuvergunning (bij overschrijding van de merdrempel) een project(besluit)-mer dienen te worden uitgevoerd, waarin alle aspecten en effecten van de voorgenomen nieuwvestiging wederom aan de orde komen. Zoals aangegeven heeft de raad op 23 april 2009 bij de vaststelling van de structuurvisie en later bij de vaststelling van de gebiedsvisie LOG Azewijn reeds besloten het compensatiegebied te willen aanwenden voor de intensieve veehouderij. In hoeverre hier daadwerkelijk invulling aan wordt gegeven is een ander punt. Dit heeft te maken met de daadwerkelijke noodzaak voor de provincie om het gebied als LOG aan te wijzen. Bij het beoordelen daarvan zullen zij onder meer tevens de inplaatsingsmogelijkheden bekijken, zoals een en ander op grond van de thematische herziening mogelijk wordt gemaakt. Voorts zijn de inplaatsingsmogelijkheden afhankelijk van grondposities in het gebied.

Ad 10) Het comité is ongerust over het feit dat de gezondheidsrisico's voor mens en dier binnen de gemeenten Montferland en Oude IJsselstreek en dus ook binnen het LOG Azewijn te weinig aandacht krijgen en zelfs nauwelijks mee worden genomen. De huidige actualiteit vraagt om actie en regie.

De GGD heeft in januari 2009 een nieuw rapport uitgebracht en Minister Klink van Volksgezondheid is vorig jaar gestart met een onderzoek over de gezondheidsrisico's van de intensieve veehouderij voor omwonenden. Er is nog te veel onduidelijk over de risico's van infectieziekten, ammoniak, fijnstof, endotoxinen en geur. In het kader van de actualiteit wordt verwezen naar de Q-koorts, MRSA-bacterie.

Aangegeven wordt dat aan te houden afstanden zoals weergegeven op pag. 69 van de planMER niet gelden voor omwonenden. Er moet in het kader van het gezondheidsaspect nader aandacht zijn voor de aan te houden afstanden tussen bedrijven en omwonenden.

Uit vermenging van varkens en pluimveegriepvirussen zou een nieuw menselijk griepvirus kunnen ontstaan. Er worden in de planMER geen voorgeschreven afstanden tussen pluimvee en varkens aangegeven. Het comité vraagt zich af of de volksgezondheid niet belangrijk genoeg is om eerst meer onderzoek hierna te doen voordat de mogelijkheid wordt geboden de intensieve landbouw in de gemeenten te laten uitbreiden of nieuwvestigen.

Het comité vindt dat er eerst meer duidelijkheid moet komen ten aanzien van de gezondheidsrisico's van de intensieve veehouderij en dat dit moet worden meegenomen in de planMER. Wat zijn de risico's en welke afstanden moeten er zijn tussen bedrijven en omwonenden. Het onderzoek van Minister Klink zal bij de planMER meegenomen moeten worden.

Het comité besluit dat thans nog de kans aanwezig is om de juiste plek voor de schaalvergroting voor de intensieve veehouderij te zoeken en ervoor te zorgen dat de risico's voor de gezondheid van zowel mens als dier zo klein mogelijk blijven. Verwacht wordt dat de gemeente de bezorgdheid serieus neemt. Hiernaast geeft de planMER niet de beloofde duidelijkheid over het maximum aantal intensieve veehouderijen in het LOG. Volksgezondheid dient ten minste zoveel aandacht te krijgen als landschap en milieu en misschien wel meer.

Gemeentelijke reactie:

Ten aanzien van de gezondheidsaspecten wordt verwezen naar de reactie van de gemeenten op de ingediende zienswijze door SDRA (ad 3) en Stichting MOOIJ Land (ad 5) en voorts naar het door de GGD opgestelde gezondheidkundig advies. Het gezondheidkundig advies betreft een aanvulling op de planMER.

De planMER geeft geen uitsluitel ten aanzien van het aantal te vestigen bedrijven. Als maximum scenario wordt uitgegaan van 15 nieuwe bedrijven en 50% doorgroei van bestaande bedrijven. Dat is gebaseerd op ontwikkelingen in de intensieve veehouderij. De vraag kan worden gesteld of hiervoor binnen het LOG de juiste gronden kunnen worden aangekocht, immers leent niet het gehele LOG zich voor nieuwvestiging of uitbreiding van intensieve veehouderij.

Ad 11)

1. De zienswijze in het kader van de gebiedsvisie is onvoldoende behandeld, maar meegenomen in een groepsbeoordeling. Gewenst wordt dat de eigen gemeente de zienswijze behandelt;
2. Blz 79: 'ook uitbreiding van bestaande niet agrarische bedrijven kunnen geen doorgang vinden wanneer de landschappelijke inpassing niet is aangetoond'. Kunnen hiermee ook niet agrarische bedrijven in het LOG uitbreiden?
3. Het ontwerp en de spelregels zijn niet geactualiseerd n.a.v. de nieuwste inzichten t.g.v. de recente uitbraak van de Q-koorts en de actuele aanbevolen afstandsnormering van geitenhouderijen. De richtlijnen zullen moeten worden aangepast om reden van het gezondheidsaspect;
4. Er is geen nuance aangebracht tussen de woningen in het LOG en woningen in het zuivere woongebied (Netterden). Hiervoor wordt een zelfde richtlijn gehanteerd ten aanzien van de afstand namelijk 300 meter tussen het LOG en de kom van Netterden. Verwezen wordt naar een kippenbedrijf in Groesbeek die op een afstand van 300 meter een hevige overlast veroorzaakte op de bebouwde kom.
5. Is er rekening gehouden met de cumulatie van ammoniakdepositie en het Natura 2000 gebied vlak over de grens. Waar ligt dat op de plankaart?
6. De belevingswaarde van het landschap aan de zuidzijde van de Jonkerstraat wordt duidelijk aangetast omdat aan de noordzijde van de Jonkerstraat direct het LOG ligt. De Jonkerstraat is een van de favoriete wandelingen voor de bewoners van Netterden.
7. Intensieve veehouderij wordt in zijn algemeenheid gezien als aantasting van de belevingswaarde van het landschap. Het dierenwelzijnsaspect wordt benadrukt. In megastallen worden dieren in erbarmelijke omstandigheden gehouden.
8. Een zwaarwegend advies van het Gelders Genootschap mag niet ontbreken in het ontwerp gelet op het dorpsgezicht van Netterden.
9. De tekst van de planMER spreekt niet over het aspect leefbaarheid in en nabij het LOG. De leefbaarheid heeft alles te maken met groen en gezond leefmilieu. Er zijn geen verplichte maatregelen opgelegd ter behartiging, bescherming, bewaking en verdediging van de leefbaarheid, maar slechts vrijblijvende spelregels zijn opgenomen in de tekst ten behoeve van een verantwoorde inpassing van nieuwe bedrijven. Het gebied was betrokken in de ruilverkaveling in 1960-1970 waar de boerderijen een are per hectare verplicht met bomen moesten aanplanten. Het ontwerpplan sluit hier niet bij aan terwijl deze mogelijkheid er wel is. Bij duurzaam ondernemen hoort ook goed met je burens omgaan of met de inwoners in het LOG of in Netterden. Het welzijnsaspect en de belevingswaarde van het landschap wordt kortom benadeeld door vrijblijvende spelregels in het ontwerp die ook verplichtend opgelegd kunnen worden zelfs aan bestaande bedrijven die niet uitbreiden, gezien de voornoemde historische context.
10. Het ontwerp is niet geactualiseerd naar aanleiding van de uitbraak van de Q-koorts. De discussie over de bio-industrie is weer actueel.
11. Er is onvoldoende afstand tussen het LOG gebied en buitenrand van de kernrandzone rondom Netterden die ten minste 1000 meter zou moeten bedragen (op basis van gezondheidsaspecten, geur en geluid) en bij voorkeur 2 km tot de bebouwde kom. Het ontwerp neemt bewust risico's. De vrees voor de provincie had de gemeente Zevenaar niet die zich niet door de provincie liet dwingen om molens neer te zetten;
12. Er zijn geen geluid en geurnormen in het ontwerp opgenomen maar kennelijk verwezen naar de bestemmingsplanwijziging als een bouwvlak wordt gerealiseerd. Er ontstaan dan wederom discussies. Het bevoegd gezag mag normen opleggen als instrument om de leefbaarheid van de bebouwde kom te behartigen, beschermen te bewaken en te verdedigen.
13. Waarom niet reeds bouwvoorschriften in het ontwerp vastleggen maar verwijzen naar de bestemmingsplanwijziging.
14. De groenstroken zullen een terecht bezwaarlijke kostenpost voor de agrariër zijn. De spelregels om groen aan te planten moeten niet vrijblijvend zijn, maar verplichte maatregelen zijn waarin ook de overheid kan voorzien. In plaats dat Netterden een prachtig dorp was, lijkt het een afschuwelijke locatie te worden door niet alleen het LOG, maar ook de windmolens, de dump van Wanders, de geplande hoogspanningsmasten, de autobaan, geplande afrit van de A12. Het ontwerp houdt onvoldoende rekening met cumulatie van negatieve factoren die het welzijn van de bewoners aantasten;
15. Het ontwerp voorziet niet in compenserende maatregelen, maar de particuliere woningbezitters worden wel benadeeld doordat de spelregels te vrijblijvend zijn en geen voldoende afstand wordt aangehouden tussen de bebouwde kom en het LOG.

Gemeentelijke reactie:

Ad 1) De ingediende reacties in het kader van de gebiedsvisie zijn voldoende afgewogen en betrokken in het kader van de vaststelling van de gebiedsvisie LOG Azewijn. Verwezen wordt naar het betreffende inspraakverslag. Onderhavig zienswijzenverslag is een coproductie van de beide gemeenten.

Ad 2) De thematische herziening LOG voorziet uitsluitend in mogelijkheden voor intensieve veehouderij. Hiertoe zijn door middel van deze thematische herziening nieuwe wijzigingsbevoegdheden voor uitbreiding van bestaande agrarische bouwblokken en nieuwvestiging van nieuwe bouwblokken ten behoeve van de intensieve veehouderij opgenomen. Dit bestemmingsplan voorziet niet in uitbreiding van niet-agrarische bedrijfsfuncties binnen het LOG.

Ad 3) Het gezondheidsaspect is uitgebreid behandeld in de reactie op de zienswijze van SDRA en de Stichting MOOIJ Land. Verwezen wordt voorts naar het door de GGD opgestelde gezondheidskundig advies. In dit rapport zijn de varianten spreiding, bundeling en clustering getoetst op de gezondheidsaspecten geur, luchtkwaliteit (fijnstof) en geluid en de gezondheidsrisico's die dit met zich meebrengt. Tevens is in gezondheidskundig advies ingegaan op infectieziekten (zoonosen). De bevindingen van dit gezondheidskundig advies geven geen aanleiding het plan zodanig aan te passen dat daarin een afstandsmaat wordt opgenomen uit gezondheidskundige overwegingen.

Ad 4) De kern Netterden valt net als de kern Azewijn buiten het LOG. De begrenzing van het LOG ligt op een afstand van ca. 500 meter van de kern Netterden. Voorts is een geurberekening uitgevoerd. Voor zover nieuwvestiging leidt tot overschrijding van geurnormen kan geen nieuwvestiging worden toegestaan, tenzij met toepassing van een geurverordening een hogere geurnorm wordt vastgesteld. Dit is in het kader van dit bestemmingsplan niet aan de orde. In het gezondheidskundig advies dat is opgesteld door de GGD is nader ingegaan op de gezondheidseffecten bij blootstelling aan geur.

Ad 5) In het Alterra-rapport zoals opgenomen in de bijlage in de planMER wordt uitgebreid ingegaan op de milieugebruiksruimte in het gebied, waarbij tevens betrokken het nabijgelegen Natura-2000 gebied in Duitsland. Daarbij is de conclusie getrokken dat de ammoniakemissie naar de toekomst verder afneemt. Tevens wordt in dat onderzoek duidelijk dat verreweg het grootste gedeelte van de ammoniakdepositie op de natuurgebieden in de omgeving afkomstig is van buiten het LOG zelf.

Ad 6) Het LOG is gelegen op ca. 500 meter afstand van de kern Netterden. In de gebiedsvisie LOG Azewijn is nadrukkelijk ingegaan op de omgeving van de kernen Netterden en Azewijn, alsmede de wijze waarop de omgeving van deze kernen landschappelijk kan worden versterkt.

Ad 7) Het dierenwelzijnsaspect betreft nieuwe regelgeving waaraan intensieve bedrijven dadelijk moeten voldoen wanneer de wetgeving hieromtrent in werking treedt. Ook dit vergt investeringen die over het algemeen zullen bijdragen aan een afname van het aantal intensieve veehouderijbedrijven.

Ten aanzien van de belevingswaarde wordt opgemerkt dat geen tot nauwelijks sprake is van toenemende bebouwingmogelijkheden ten opzicht van de vigerende bestemmingsplannen. Toegestane goot- en bouwhoogten blijven ongewijzigd. Ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan zijn nadere spelregels geformuleerd ten aanzien van de inpassing in het landschap, waarbij zo nauw mogelijk wordt aangesloten bij de karakteristiek van het deelgebied.

Ad 8) De welstandscommissie is betrokken geweest in de klankbordgroep in het kader van de opgestelde gebiedsvisie. Zo is er tevens contact geweest met de welstand ten aanzien van de opgestelde spelregels die van toepassing zijn indien een bestaand bouwperceel wordt vergroot c.q. een nieuw bouwperceel wordt gevestigd. Het Gelders Genootschap heeft geen inspraakreactie ingediend ten aanzien van de gebiedsvisie. Het Gelders Genootschap komt opnieuw in beeld indien ingediende bouwplannen worden beoordeeld of zij voldoen aan de redelijke eisen van welstand, een en ander met in acht name van de spelregels zoals die zijn opgenomen in de thematische herziening.

Ad 9) De gebiedsvisie LOG heeft tevens tot doel de landschappelijke waarde van het LOG als geheel te vergroten. Hiertoe is een analyse gemaakt van de verschillen in het LOG op dat punt te onderscheiden deelgebieden. Er zijn subsidiemogelijkheden in het kader van het landschapsontwikkelingsplan. Het opleggen van voorwaarden ten aanzien van landschappelijke inpassing van bestaande bedrijven is onredelijk voor zover geen sprake is van uitbreiding. Uitsluitend in geval van de toepassing van een wijzigingsbevoegdheid worden voorwaarden opgelegd ten einde ook een bijdrage te kunnen leveren aan het landschap. De spelregels zoals opgenomen in de gebiedsvisie zijn niet vrijblijvend. Zo kan eerst toepassing worden gegeven aan de wijzigingsbevoegdheid wanneer voldoende is aangetoond dat aan de spelregels wordt voldaan.

Ad 10) Dat binnen het LOG ruimte moet worden gevonden voor intensieve veehouderij is voor de gemeenten een gegeven. De gemeenten Montferland en Oude IJsselstreek willen zich inzetten om intensieve veehouderij binnen het LOG mogelijk te maken. Daarbij gaat het gezien de geboden planologische mogelijkheden om gezinsbedrijven. Ten aanzien van de gezondheidsaspecten is een en ander verder door de GGD in kaart gebracht. In de reactie op de zienswijze van SDRA en Stichting MOOIJ Land wordt daar nader op ingegaan. Dat het beleid ten aanzien van intensieve veehouderij in de toekomst wellicht anders wordt, betekent niet dat de gemeenten zich thans niet inzetten, om voor eventuele verplaatsers ontwikkelingsruimte te bieden in het LOG. De omvang van deze bedrijven is niet zodanig dat deze qua aard en schaal niet passen binnen het buitengebied. De bouwregels worden ten opzichte van beleid dat gold vanaf 2000, niet verruimd. Op basis van de vigerende bestemmingsplannen kan etagebouw voor nieuwe intensieve veehouderijen binnen het gebied, niet worden uitgesloten.

Ad 11) De suggestie dat de zone rondom Netterden te klein van omvang is, is onvoldoende op objectieve gegevens gebaseerd. Er bestaat geen aanleiding om een grotere afstand tot de kern Netterden aan te houden dan in het Reconstructieplan is opgenomen. Het gezondheidsaspect is niettemin voor de gemeenten een zwaarwegend aspect. Onaanvaardbare risico's voor de volksgezondheid worden vermeden. Gelet op het uitgevoerde gezondheidskundig advies door de GGD is hiervan niet gebleken.

Ad 12) In het kader van de wijzigingsbevoegdheid dient te worden aangetoond dat door nieuwvestiging c.q. uitbreiding van intensieve veehouderij geen onevenredige aantasting plaatsvindt van belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden, waartoe in ieder geval dient te worden aangetoond dat wordt voldaan aan de normen inzake geur, geluid en luchtkwaliteit.

Ad 13) De bouwvoorschriften zijn vastgelegd in de spelregels, maar ook in de wijzigingsbevoegdheden. Overwegend worden de zelfde maten gehanteerd zoals die thans reeds in de vigerende plannen zijn opgenomen.

Ad 14) De spelregels voor een goede landschappelijke inpassing zijn niet vrijblijvend. Indien op voorhand duidelijk is dat hieraan door een initiatiefnemer niet wordt voldaan, zal de wijzigingsbevoegdheid om een nieuwe intensieve veehouderij mogelijk te maken dan wel een bestaande intensieve veehouderij uit te breiden, niet worden opgestart. Ten aanzien van de ontwikkelingen die voorts spelen rondom Netterden, wordt opgemerkt dat in dit kader uitsluitend het LOG aan de orde is. Hoe andere plannen zich ontwikkelen is vooralsnog onbekend.

Ad 15) De gebiedsvisie voorziet voorts in mogelijkheden om de landschappelijke karakteristiek van de diverse deelgebieden te versterken. Bovendien dient te worden voldaan aan de regelgeving die van toepassing is ten einde de bestaande functies in en rondom het LOG te beschermen.

Voor zover men schade ondervindt door nieuwvestiging van een intensieve veehouderij, voortvloeiend uit het Reconstructieplan, kan men daarvoor een planschadeverzoek indienen. Dit is eerst aan de orde bij een onherroepelijk wijzigingsplan voor nieuwvestiging van een intensieve veehouderij.

Ad 12)

De indiener van de zienswijze merkt in zijn zienswijze op dat de aanduiding van 2 ha op de themakaart een onduidelijkheid in zich heeft. Hij is van mening dat ook bestaande bedrijven moeten kunnen uitbreiden tot 2 ha. Naar zijn mening wordt een onderscheid gemaakt voor de bedrijven die liggen aan de provinciale wegen. Het Reconstructieplan biedt de mogelijkheid om alle bedrijven te laten groeien naar een omvang van 2ha.

De uitbreiding van zijn bedrijf te beperken tot 1,5 ha is des te opmerkelijker nu op grond van artikel 4 nieuwvestiging in de broekgebieden, een uitbreiding mogelijk is tot 2 ha. Volgens de themakaart worden de Broekgebieden niet op de kaart aangeduid als gebieden voor uitbreiding tot 2 ha. De themakaart klopt niet met de visiekaart.

Opgemerkt wordt voorts dat de locatie is aangekocht vanwege de mogelijkheden die het perceel bood. Nu lijkt het erop dat de ontwikkeling van het bedrijf toch aan banden worden gelegd. Volgens de indiener van de zienswijze valt niet in te zien waarom een agrarisch bedrijf dat niet is gelegen aan een provinciale weg en dat groeit naar 2 ha, niet goed landschappelijk zou kunnen worden ingepast. Verzocht wordt dit gewijzigd vast te stellen met dien verstande dat een bestaand bedrijf in het LOG kan groeien naar 2 ha.

Uit de spelregels valt voorts niet op te maken of de landschappelijke inpassing onderdeel moet zijn van het agrarisch bouwperceel. Indien dit buiten het bouwperceel is, dan moeten deze gebruikt worden ten behoeve van het agrarisch gebruik. Een agrarisch gebruik is formeel niet te rijmen met het aanbrengen van landschappelijk groen.

Verzocht wordt om uitdrukkelijk aan te geven dat de landschappelijke inpassing mag plaatsvinden buiten het agrarisch bouwperceel.

De indiener van de zienswijze gaat er daarbij vanuit dat de mogelijke strijdigheid die ontstaat met de onderliggende bestemming wordt gecorrigeerd door middel van het kunnen verlenen van een ontheffing voor de aanleg van landschappelijk groen.

Ten derde wordt verzocht om een vormverandering door te voeren van het agrarisch bouwperceel zoals dat thans is opgenomen, zodanig dat in ieder geval enige bedrijfsontwikkeling mogelijk is op korte termijn, zonder dat daarvoor eerst een afzonderlijke wijzigingsprocedure moet worden doorgevoerd. Een schets met toelichting is bijgevoegd ten aanzien van het gewenste bouwperceel.

Gemeentelijke reactie:

Bouwpercelen van 2 ha zijn uitsluitend mogelijk daar waar dit als zodanig op de themakaart is aangeduid (binnen gemeente Oude IJsselstreek). Voor zover bestaande intensieve veehouderijbedrijven zijn gelegen binnen deze linten, kunnen ook deze bedrijven uitbreiden tot 2 ha mits aan de wijzigingsvoorwaarden wordt voldaan. De raad van de gemeente Oude IJsselstreek is in het kader van de gebiedsvisie van oordeel geweest dat een bouwblok van 2 ha slechts op beperkte locaties aan de provinciale ontsluitingswegen kan worden toegestaan.

In de regels van de thematische herziening is sprake van een omissie voor zover is opgenomen dat 2 ha kan worden toegestaan aan de linten binnen de broekgebieden waar dat op de themakaart is aangegeven. Nu een en ander op themakaart niet mogelijk wordt gemaakt, wordt de betreffende zinsnede uit de regels in artikel 4 (linten broekgebieden) verwijderd.

In de thematische herziening wordt uiterst terughoudend omgegaan met bouwblokken van 2 ha. In de gebiedsvisie is reeds aangegeven dat uitsluitend de grotere ontsluitingswegen zich lenen voor grotere bouwblokken. Bij de vaststelling van de gebiedsvisie door de gemeente Oude IJsselstreek is besloten dit uitsluitend toe te staan langs de provinciale ontsluitingswegen. Dit is als zodanig doorvertaald in de regels.

De landschappelijke inpassing behoeft niet plaats te vinden binnen het agrarisch bouwperceel. Voor zover de landschappelijke inpassing buiten het bouwperceel plaatsvindt, is dat niet in strijd met de bestemming agrarisch, nu hiervoor in de thematische herziening een wijziging van de bestaande regels is aangebracht in artikel 7.

Ten aanzien van de voorgestelde wijziging van het bouwperceel wordt opgemerkt dat onderhavig plan het mogelijk maakt de vorm van het bouwperceel te wijzigen. De betreffende mogelijkheid is opgenomen onder artikel 5.2 van dit bestemmingsplan. Hiervan kan gebruik worden gemaakt wanneer het onderhavige bestemmingsplan in werking treedt.

***Conclusie voor het bestemmingsplan c.q. de planMER
Omissie herstellen door in de regels op te nemen dat in de linten aan de broekgebieden bouwpercelen van max. 1,5 ha zijn toegestaan.***

Bijlage 1: Tekstvoorstellen aanpassen planMER door Stichting Mooij Land.

PlanMER: blz 1: Voorwoord

Het LOG is gelegen in het buitengebied van de beide gemeenten en heeft een overwegend agrarisch karakter.

De Stichting stelt voor dit als volgt te wijzigen:

Het LOG Azewijnse Broek wordt in grote meerderheid bewoond door burgers. Daarna komen in aantal de hobbyboeren, dan de grondgebonden landbouwers en er zijn een tiental intensieve veehouderijen. Het gebied is anno 2010 niet meer te bestempelen als agrarisch.

Antwoord gemeenten: Het gebied heeft een agrarisch karakter. De meerderheid van de gronden wordt agrarisch gebruikt. De aanwezigheid van een burgerwoning doet aan het agrarische karakter van het buitengebied niets af.

In het landbouwwontwikkelingsgebied is het de bedoeling conflicterende belangen ruimtelijk te scheiden en de intensieve veehouderij te concentreren op duurzame locaties met toekomstperspectief.

De Stichting wenst hieraan toe te voegen 'genaamd clusters'

Antwoord gemeenten: de toevoeging wordt voor kennisgeving aangenomen.

Blz 3: *Het grondgebied van de gemeenten Oude IJsselstreek en Montferland heeft een sterk agrarisch karakter*

De Stichting verwijst hierbij naar het bovenstaande.

Antwoord gemeenten: zie eerdere reactie.

Het landbouwwontwikkelingsgebied (hierna LOG) in beide gemeenten heet Azewijn.

Volgens de Stichting is dit onjuist. Dit moet worden vervangen door 'heet abusievelijk Azewijnse Broek'

Antwoord gemeenten: de opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

Blz 3: Hoofdstuk 2

Bij het kopje algemene toekomstbeeld ontbreken 2 aspecten:

Veel aandacht voor de gezondheidsaspecten

Het herwinnen van draagvlak bij de bevolking en met name bij de directe burens

Antwoord gemeenten: de opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

Blz 4:

De Azewijnse en Netterdense Broeken waren grote open gebieden zonder bebouwing of beplanting.

Volgens de Stichting is dit onjuist. Voor de ruilverkaveling rond het jaar 1955 waren ze zonder bebouwing maar wel zeer struikrijk en in het geheel niet open.

Antwoord gemeenten: de gebieden hadden in het verleden een open karakter en werden doorsneden door landschapselementen zoals heggen, singels en lanen zoals in de volgende zin ook duidelijk wordt vermeld.

Blz 5: Luchtkwaliteit:

Door voortschrijdend inzicht toevoegen: De combinatie van intensieve veehouderij (fijnstof) en bovengrondse hoogspanningsleiding is niet aanvaardbaar.

Antwoord gemeenten: Zie de hiervoor opgenomen reactie in het zienswijzenverslag.

Blz 6: Externe veiligheid

Toevoegen: Er kan geen intensieve veehouderij worden toegestaan binnen een zone van 2,5 km van een bovengrondse 380 Kv hoogspanningsleiding en binnen een zone van 1 km van een 150 Kv hoogspanningsleiding en binnen een zone van 3,5 km van een naast elkaar gelegen 380 Kv en 150 Kv hoogspanningsleiding. In het planMER zal nog het rapport van RIVM over geladen fijnstof en hoogspanning worden besproken en van conclusies worden voorzien.

Antwoord gemeenten: Zie de hiervoor opgenomen reactie in het zienswijzenverslag.

Blz 7: Verzekering

Bij de natuurtoets is er ten onrechte van uitgegaan door gebruik te maken van onjuiste kaarten dat 'het bos van de Beelaerts van Blokland' gelegen in de nabijheid van de Laarstraat, groot ruim 5,7 ha op zand is gelegen en derhalve verzuringsgevoelig. De gemeente betreurt dat ze de RvS op dat punt foutief heeft ingelicht.

Antwoord gemeenten: deze opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

Blz 10 Leefkwaliteit

Toevoegen

Nu noodzakelijk is dat draagvlak voor een uitbreiding door de omgeving (behoudens de aangewezen clusters) een vereiste is, mag men verwachten dat de leefbaarheid in goede handen is.

Antwoord gemeenten: deze opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

Blz 11: Wat wordt bedoeld op pag. 11 versterking van de landschappelijke en recreatieve structuur. Welke sancties heeft de gemeente indien mocht blijken dat er geen sprake is van 'het liefst op eigen initiatief van ondernemers en particulieren'.

Antwoord gemeenten: geen sancties. De bedrijven dienen uitsluitend aan de spelregels te voldoen in het kader van de landschappelijke inpassing. Voorts is de wens dat landschappelijke versterking in het gebied waar mogelijk op eigen initiatief tot stand komt.

Blz 12: Gelden de spelregels o.a. met betrekking tot de realisatie van een beplantingsplan ook voor bestaande bedrijven (bijv. Reulink Langeboomsestraat Vethuizen, Berntsen Maatweg, De Jong aan de Papenkampseweg te Netterden).

Antwoord gemeenten: de spelregels zijn uitsluitend van toepassing in geval van nieuwvestiging c.q. uitbreiding van bestaande agrarische bouwpercelen.

Ad Log 1. Spelregels broekgebied

In hoeverre kunnen de spelregels worden afgedwongen aangezien voor de een sprake is van voldoende landschappelijk groen en dit voor de ander bepaald niet het geval is. Derhalve is dit niet objectief.

Antwoord gemeenten: De spelregels geven voldoende objectief weer wat van initiatiefnemers wordt verlangd. Dit wordt getoetst en beoordeeld door de gemeenten.

PlanMER Pag 70 en 71

De Stichting merkt op dat het onderdeel 'verwevingsgebied' door de RvS is vernietigd bij uitspraak van 24 januari 2007. De vraag rijst wat de consequentie is van deze uitspraak. Betekent dit dat wordt teruggevallen op het oude bestemmingsplan uit 2001. Als dit zo is wordt op geen enkele wijze rekening gehouden met megastallen die er ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan niet bestonden.

Antwoord gemeenten: De vernietiging van het verwevingsgebied betekent dat er feitelijk geen verwevingsgebied op grond van het Reconstructieplan is. Daarmee vormen de vigerende bestemmingsplannen wederom het uitgangspunt bij de beoordeling van agrarische ontwikkelingen. Opname van een nieuw agrarisch bouwperceel ten behoeve van de intensieve veehouderij (buiten de bovengenoemde in het bestemmingsplan aangegeven mogelijkheden) is eerst mogelijk met een partiële herziening van het bestemmingsplan (strijd met de vigerende bestemmingsplannen), waarbij de raad het bevoegde gezag is. Een en ander is (voor zover binnen de gemeente Montferland) in strijd met de d.d. 23 april 2009 vastgestelde Structuurvisie Montferland waarin staat aangegeven dat ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij vooral zijn te vinden in het LOG. De raad van de gemeente Montferland heeft in dat kader reeds een richtinggevende uitspraak gedaan. Nieuwvestiging van intensieve veehouderij zal in het verwevingsgebied niet aan de orde zijn. Ook bij de gemeente Oude IJsselstreek is een partiële herziening van het bestemmingsplan (met de daarbij behorende afwegingsmogelijkheden) aan de orde voor zover een verzoek tot nieuwvestiging wordt ingediend waar op basis van het geldende bestemmingsplan geen nieuwvestiging mogelijk is.

PlanMER Pag 19 Fijnstof

Vermeld wordt dat de emissie van fijnstof veroorzaakt door stallen in het LOG naar verwachting eveneens niet zal leiden tot overschrijding van de normen indien emissiebeperkende voorzieningen worden getroffen. Wat moet worden verstaan onder 'naar verwachting' Voorts vraagt de Stichting zich af of de emissiebeperkende voorzieningen aan de ondernemer kunnen worden opgelegd.

Antwoord gemeenten:

Indien er nieuwe stallen worden gebouwd dienen deze te zijn gebouwd conform de AMvB Huisvesting. Dit besluit bepaalt dat nieuwe stallen emissiearm en conform de best beschikbare technieken moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden.

PlanMER pag 7

Er dient vooral aandacht te worden besteed aan de doorgroei van bestaande bedrijven, om de eenvoudige redenen dat het aantal bestaande bedrijven in het LOG ongeveer 90 bedraagt.

Antwoord gemeenten: Voor de beoordeling van de milieueffecten is uitgegaan van een minimumvariant en een maximumvariant. Daarbij is tevens betrokken de doorgroei van bestaande bedrijven die in de minimumvariant 30% bedraagt en 50% in de maximumvariant. Daarmee kan een goed beeld worden geschetst van de te verwachten milieueffecten.

PlanMER pag 6

De stichting merkt op dat de planMER nog niet kan worden vastgesteld voor zover onzekerheid bestaat ten aanzien van de tracékeuze voor de hoogspanningsleiding tussen Doetinchem en Wesel. Eerst nadat er een definitieve keuze is gemaakt, kunnen de effecten voor het LOG worden bepaald.

Antwoord gemeenten: In het kader van het milieuonderzoek ten behoeve van de hoogspanningsleiding dient tevens te worden betrokken welke milieueffecten dit met zich meebrengt. Hierbij dient derhalve rekening te worden gehouden met de ontwikkelingen in het LOG. Voor zover thans bekend is er geen sprake van aantoonbare gezondheidseffecten voor wat betreft hoogspanning in relatie tot fijnstof afkomstig van intensieve veehouderij.

Fijnstof en Hoogspanning

In dit verband merkt de Stichting op dat fijnstof elektrisch geladen wordt door hoogspanning en zich zodanig verspreid over aanzienlijke afstand. De kans op kanker neemt toe in het gebied dat in de windrichting ligt. Dit zou een argument zijn voor ondergrondse bekabeling.

Wanneer zulks niet gerealiseerd kan worden, is er alle aanleiding om in een zone van 2,5 km aan weerszijden van het tracé geen nieuwbouw en uitbreiding van bestaande bouw toe te staan.

Verwezen wordt naar het RIVM rapport.

Antwoord gemeenten:

De komst van een tracé voor hoogspanning in dit gebied is vooralsnog onduidelijk. Voor zover hier duidelijkheid over komt, zal dit aspect in het kader van het milieuonderzoek voor de hoogspanningsleiding betrokken moeten worden.

De GGD gaat vooralsnog uit van de stand van zaken zoals in de RIVM rapportage beschreven en waaruit geen wetenschappelijk onderbouwde relatie volgt tussen hoogspanningslijnen en een hoger gezondheidsrisico door fijn stof. Zie voorts de reactie onder ad 5.

PlanMER blz. 73 geur

Uit het geuronderzoek komt naar voren dat geur niet dusdanig belemmerend is dat dit de nieuwvestiging van intensieve veehouderijen belemmert. Verschillende ontwikkelingsrichtingen kunnen echter verschillende effecten sorteren. Een hogere geurnorm kan aan de orde zijn indien op grond van een integrale effectbeoordeling op basis van de planMER blijkt dat een ontwikkeling in een bepaald gebied alsnog wenselijk is. De Stichting acht dit een ongewenste ontwikkeling en dit strookt niet met de opzet van de planMER. Het frustreert.

Antwoord gemeenten: Voor kennisgeving aangenomen.

PlanMER blz. 77

Bij hervestiging is sprake van het zelfde effect als nieuwvestiging, waarbij gekeken dient te worden naar het draagvlak bij de burenen.

Antwoord gemeenten: zie hiervoor de eerder gegeven reactie.

PlanMER blz. 79 en 80

De opsomming van het aantal dieren op de bedrijven vanuit bedrijfseconomisch perspectief is an sich niet bepalend. Het perspectief zal worden bepaald door het mondiale marktgebeuren.

Wil men concurreren dan zal men moeten overgaan op supermegastallen met alle milieuhygiënische gevolgen van dien. Dit zou een volstrekt onaanvaardbare maatschappelijke situatie in het gebied creëren.

Antwoord gemeenten: De omvang van de bouwpercelen binnen het LOG bedraagt maximaal 1,5 ha en max 2 ha langs de provinciale wegen op het grondgebied van Oude IJsselstreek. De toegestane goot- en bouwhoogten wordt niet verruimd ten opzichte van de mogelijkheden die reeds in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2000(herziening 2002)' zijn opgenomen. Etagebouw is niet toegestaan. Supermegastallen zijn in de beide gemeenten gezien de planologische randvoorwaarden dan ook niet aan de orde.

PlanMER blz 124 en 125

Het ' bos van Beelaerts' aan de Laarstraat dient te worden aangemerkt als zeer kwetsbaar gebied. Hoewel vele malen onder de aandacht gebracht, is dit niet hersteld.

Antwoord gemeenten: Zie hiervoor de eerder gemaakte opmerking.

PlanMER pag. 20

Volstrekt onaannemelijk is de bewering over de werkgelegenheid van de intensieve veehouderij in Gelderland. De intensieve veehouderij draagt ongeveer 10% bij aan de totale werkgelegenheid. De Stichting wil gemotiveerd zien hoe aan die 10% wordt gekomen.

Antwoord gemeenten: Voor kennisgeving aangenomen.

De gemeenten nemen kennis van de voorstellen tot aanpassing van de tekst in de planMER (c.q. de thematische herziening). In het kader van het aspect (volks)gezondheid is een aanvullend rapport opgesteld door de GGD (gezondheidskundigadvies), gebaseerd op de meest actuele kennis omtrent de gezondheidsaspecten